

FOAIA POPORULUI

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe un an . . . . . 4 cor. 40 bani,
Pe o jumătate de an . . . . . 2 cor. 20 bani.
România, America și alte țări străine 11 cor. anual.
Abonamente se fac la „Tipografia Poporului” Sibiu.

Foaie politică Apare în fiecare Duminecă.

Telefon Nr. 146.

Adresa telegrafică: „Foaia Poporului”, Sibiu.

INSERATE:

se primesc la BIROUL ADMINISTRAȚIEI
(Strada Măcelarilor Nr. 12).

Un șir petit prima-dată 14 bani, a doua-oraă
12 bani, a treia-oraă 10 bani.

Austro-Ungaria și România.

Ne aducem aminte din timpul războiului balcanic din primăvara anului trecut, că se vorbea, că în cazul unui războiu ce s-ar aprinde între țările mai mari ale Europei. — atunci oștile Austro-Ungariei vor fi sporite, vor lupta în aceeași tabără cu oștile tinărului și puternicului Regat român. Aceasta se înțelege pe urma legăturilor de prietenie, sau pe așa-numita *frăție de arme*, ce s'a încheiat între monarhia austro-ungară și România, sunt mai bine de 20 de ani de atunci.

Frăția de arme — dupăcum se spune — mai trăiește încă și acum, și conducătorii monarhiei își bate apul cum s'o sustină și pe mai departe, fiindcă e de mare preț în viață. Se vorbește și se scrie mult asupra acestei frății, și socotim că e timpul sosit ca să stăruim mai cu temei asupra ei. Vom fi pe deplin deslușiți dacă răspundem la aceste întrebări: *De ce Austro-Ungaria are trebuință de prietenia României?* Și apoi: *Cum se poate susține prietenia între ele.*

Austro-Ungaria are cea mai mare trebuință de legături de prietenie cu România, pentrucă *în cazul unui războiu*, ce amenință să se întâmple, biruința și soarta Austro-Ungariei o hotărăște glorioasa armată română. Cele cinci corpuri de armată ale României. — cari au dat dovadă de nestăvilită viteză chiar în anul trecut, când au intronat pacea între țările balcanice, ce se sfâșiau între sine, — pot să dea Austro-Ungariei cel mai mare și mai sigur ajutor, pe care nu i-l poate da nici o armată a altei țări.

Alt folos ce-l trage Austro-Ungaria de la România pe urma prieteniei este, că o mare parte din mărfurile pe cari le dau fabricile Austro-Ungariei, se vând în România. Dacă n'ar fi legătură de prietenie, România ușor ar putea să înlocuiască cumpărătorii din Austro-Ungaria cu cumpărătorii din Franța, Italia, Anglia, Rusia și Germania, fără ca România să pătimească vr'o pierdere.

Cum România e stăpână peste gurile Dunării și are porturi pe țărmurile Mării Negre, îi stă în putere să înlesnească ori să îngreueze comunicația (umblarea) vaporizelor Austro-Ungariei și astfel produsele sale să poată ori nu poată fi transportate pe piețele altor țări din Răsăritul Europei. Dupăcum România are de-a face cu prieten ori cu neprieten, așa îi stă în voie să se poarte.

După cele spuse mai sus se poate vedea, că slăbirea, ori întărirea Austro-Ungariei atârnă în mare parte de la felul legăturilor ei cu Regatul român, legături de prietenii ori de neprietenii.

Acum să venim la cealaltă întrebare, care este tot așa de mare ca și cea dintâiu: *Cum se poate ține prietenia între Austro-Ungaria și România?*

Dirigitorii monarhiei au multă bătaie de cap cu deslegarea întrebării acesteia. Ei iscodesc nenumărate feluri pentru a-și asigura prietenia României. Prietenia României însă nu se câștiga în nenumărate feluri, ci *într'un singur fel*. Anume, *facându-ne nouă, Românilor din Ungaria și Transilvania, deplină dreptate.*

Dacă nu vom avea în școale limba românească, ca limba de propunere, dacă în administrație nu vom avea funcționari români, dacă vom suferi prigoane nouă pentru a ne lăsa legea și limba noastră, — prietenie, frăție de arme nu mai poate avea Austro-Ungaria cu România.

Doar sufletele noastre ale Românilor din monarhie sunt atât de înfrățite, unite cu cele ale Românilor din regatul României, încât bucuriile și durerile noastre sunt și ale lor și bucuriile și durerile lor sunt și ale noastre. Ei au serbat de pildă mărcața zi de 3 Maiu 1848, o sarbătoare pe care am făcut-o noi, pe Câmpia Libertății de lângă Blaj.

Dacă suntem atât de strânsi legați, atunci Românii din România nu pot să dea ajutorul și să stea într'o tabără ostașească într'un viitor războiu, cu prigonitorii noștri, ai Românilor din Ungaria. Iar dacă stările nu se îndreaptă, dacă noi Românii din Transilvania și Ungaria nu ne vom instăpâni pe drepturile, pe cari le pretindem de atâtea zeci de ani, monarhia își pierde razimul ei cel mai puternic, aliatul credincios de până acum care e regatul Regelui Carol I.

Să înțeleagă deci aceia, cari pot hotari asupra stărilor jalnice din monarhia noastră, că nu mai e vreme de pierdut cu șovăieli, zăbovești îndelungate, ci să caute, până le mai îngăduie spirital vremii, ca să impace naționalitățile, în primul rând naționalitatea română, poporul românesc. Cu cât mai în grabă o vor face aceasta, cu atât monarhia e mai sigură de viitorul ei, și mai fericită.

Dacă nu vor împacă naționalitățile cât mai în curând, înlauntrul monarhiei va fi vecinică stare de agitație, nemulțămire, frecvări, cari numai pace nu prorocesc, iar în afară încunjură monarhia popoare cari îi poartă Sâmbetele. Îndeosebi Ungaria suferă de neliniști.

Noi, poporul românesc, avem o fire, pe care n'o mai au alte popoare. Față de cei ce ne cauzează greutăți, asupriri, nedreptăți, suntem iertători, măguliiți de speranțe că odată și odată o să-și vie în fire și să-și recunoască greșelile, dându-ne nouă bună pace. Față de cei ce ne poartă un gând bun, ne dau o mână de ajutor într'un năcaz, suntem afară din cale de însărcinați și răsplătim binele ce ni l'au făcut înzecit.

Am suportat toate năpăstirile câte ne-au venit pe cap din partea oblăduitorilor Ungariei, dar niciodată nu ne-a pierit din suflet nădejdea, că într'o bună zi ei se vor cuminti și ne vor recunoaște ce e al nostru. Iar dacă ni se vor recunoaște drepturile naționale, atunci poporul românesc de la noi își va vărsa cu cea mai largă inimă și în viitor sângele pentru țară, iar poporul românesc din România va sta alături de noi.

Aceasta trebuie să le știe oblăduitorii Austro-Ungariei!

Mișcări împotriva studenților români? Se da alarma, că în curând studenții maghiari de la universitățile din Cluj și Budapesta vor pune la cale mișcări împotriva studenților români. Guvernul ungar le da deplină libertate. Studenții maghiari, se zice, că au în ajutor pe mai mulți politicieni din neamul lor, cari acum sunt și deputați în dietă (bunăoară pe Polonyi, Mihail Karolyi, Pronay, toți potrivnici ai poporului nostru). Prin aceste mișcări vreau să-și bată joc în chip și fel de studenții noștri, până le-or reuși să-i izgonească din universități.

Nici până acum n'au trăit prea bine împreună studenții noștri cu cei maghiari. S'au iscat certe mai mărunte, iar prin 1893 o ceartă foarte mare pentru care mai mulți studenți români au fost expulzați (scosi de la universitate, fără să se mai poată întoarce). În timpul din urmă, când studențimea noastră începe să vădească mai multă mândrie românească, se pare că studențimea ungurească nu vrea să-i ierte această mândrie.

Până vom ști cu siguranță felul prigoanelor ce vrea să pornească studenții maghiari, ne mulțămim să recunoaștem că studenții români de la universitățile din Cluj și Budapesta sunt harnici și cuminti, deci trebuie să fie respectați de colegii lor unguri. Aceștia din urmă, de capul lor, poate că nu le-ar trece prin minte să ia ținută împotriva studenților români. Pe ei însă îi înboldesc la fapte necinstite și necuviincioase politicienii maghiari. Aceiași politicienii maghiari, de la cari vin toate răutățile asupra poporului nostru, se amestecă și în treburile studențești. Să vedem ce vor mai pați studenții noștri din Ungaria!

Procesele „Românului“ și „Poporului român“. S'a adunat o sumă de 6 procese intentate de procuratura din Oradea-Mare pentru 6 articole „de agitație“ publicate în „Românul“ și „Poporul Român din Arad, foile partidului național. Pentru 5 din aceste articole e tras la răspundere d-l Const. Savu, redactorul responsabil al foilor numite, iar pentru cel intitulat „Cuvântul nostru către frații români din comitatul Aradului“ sunt improcesuați acești fruntași între fruntașii vieții românești arădane:

Dr. Stefan C. Pop, deputat dietal, Vasile Goldiș, directorul „Românului“, Sava Raicu, directorul băncii „Victoria“ Dr. Iustin Marșieu, Dr. Cornel Iancu, Dr. Ioan Nemet, Dr. Romul Veliciu, Dr. Sever Ispravnic, Dr. George Crișan și Dr. Alexandru Stoenescu, toți avocați.

Ce cuprindeă articolul pentru care acești cărturari sunt aduși pe banca acuzaților? Nimic mai mult decât o îmbărbătare, un indemn de a lupta cu bărbăție alegătorii români la alegerile pentru congregația Aradului.

Cărmacii statului nostru se prea întrec cu prigoanele, și li se năzare că în marginile țării n'ar avea loc decât suflare de suflet unguresc. Cumplit se înșală. În chipul ăsta nu se vindecă ranele din pricina cărora suferă pacea și fericirea țării, ci pregătesc vremuri tulburi....

O carte prețioasă a publicat în limba engleză profesorul român din Iași (a doua capitală a României), d-l I. Botez. D-l profesor Botez a avut de scop ca să pună în mâna Englezilor o carte din care să poată cunoaște mai bine decât până acum pe Români. Cartea e intitulată „A short survey on the Neolatins of the Near East“ (Scurtă privire peste Neolatini din Orientul Europei, cari suntem noi Români).

Bun lucru a făcut d-l Botez! De am mai avea oameni luminați ca d-sa, pentruca lumea străină să știe cine suntem și care e destinul nostru!

Serbarea zilelor de 5 și 10 Maiu.

În istoria românească sunt de o deosebită însemnatate aceste două zile, 5 și 10 Maiu, de aceea an de an ele sunt sărbătorite.

La 5 Maiu 1905 frații noștri Români din Balcani de sub stăpânire turcească au primit drepturile, de cari să se poată bucura întocmai ca și ceilalți supuși creștini. Progresul Românilor dela aceea zi încoace a fost asigurat până în timpul războiului balcanic. Ei puteau să ocupe posturi înalte în stat, chiar în conducerea statului, căci un Bașaria, de care pomeneam în săptămânile trecute, a ajuns ministru în guvernul Turciei. Pentru Români din Macedonia, a fost un nenoroc căderea Turciei, și aproape nu putem spera ca ei să poată ajunge să se înfrupte de libertăți sub noii lor stăpâni: Greci, Sârbi, Bulgari. Ziua de 5 Maiu 1905, când guvernul turcesc a făcut atâta bine supușilor români, va rămâne în istoria Românilor o zi neuitată.

Ziua de 10 Maiu e o zi de întreită sărbătoare pentru România. Frații noștri au sărbătorit în Dumineca trecută suirea lui Carol pe tronul României, războiul condus de Carol în 1877 la Plevna, și încoronarea sa de rege al României în 1881. Iată ce s'a făcut la București cu ocazia lui 10 Maiu din anul acesta: În dimineața zilei întreg drumul ce duce dela palatul regal la Mitropolie a fost înfrumusetat cu steaguri trico-

lore, ferestrele caselor împodobite cu covoare și flori. Maiestatele Lor regele Carol I., regina Elisabeta împreună cu doi nepoți, Altețele Lor regale principele Nicolae și principesa Marioara într'o trăsură, apoi Altețele Lor regale principele Ferdinand și principesa Maria, într'altă trăsură, urmați de alte frăsuri, au făcut calea până la Mitropolie unde au luat parte la serviciul sfintei liturgii. La întoarcere Le-au defilat (trecut pe dinainte salutând) școalele de ostași, infanteria, trupele de tunari, de călăreți și alte trupe. — Seara la Teatrul Național a cântat corul „Elena Doamna“, profesorul E. Ionescu a vorbit despre însemnatatea zilei de 10 Maiu, și s'a jucat piesa de teatru „Chiemarea codrului“ scrisă de G. Diamandi. — Potop de lume a luat parte la toate aceste fapte, bucuria și veselia zilei a fost de nedescris.

Ne bucurăm și noi din toată inima de mărețele sărbători ale fraților noștri.

Mangra acasă!

Încă tot se mai vorbește despre trădătorul dela Oradea-Mare! Foile ungurești n'au încetat să-l ia sub ocrotire și să cărtească contra Bucureștenilor. Ba ce e mai mult, s'a adus vorba despre Mangra chiar și în delegațiunea ungară. Ministrul de externe Berchtold a fost întrebat de deputatul-delegat Telegdi dacă face ori nu vreun pas ca „cetățeanul ungar“ batjocorit la București să-și primească satisfacție (răsplată pentru că a fost huiduit). El a răspuns, că încă nu știe cu deamănuntul cum s'a întâmplat năcazul cu Mangra. Ii pare rău, că s'a putut întâmpla așa ceva într'o țară cu care are Austro-Ungaria legături de prietenie. Deocamdată așteaptă să audă despre felul cum ministrul de externe al României, d-l Porumbaru, se va rosti în afacerea aceasta.

D-l Dr. Iuliu Maniu despre Mangra.

Intors dela București, Mangra n'a avut astâmpar, ci a început să născocască la bârfeli, cari de cari mai sfruntate și nerușinate. O bârfeală o îndreaptă împotriva comitetului partidului nostru național, învinuindu-l că s'ar fi înțeles pe sub ascuns cu membri Academiei Române și cu studențimea bucureșteană ca să-l batjocorească. Față de o bănuială ca aceasta, d-l Dr. Iuliu Maniu a spus unui gazetar ungar că:

„Sustinerea lui Mangra, că demonstrațiile din București ar fi fost puse la cale de conducătorii partidului național român — sunt fără temei. Cu atât mai puțin a putut „aranja“ aceste demonstrații partidul ori comitetul, cu cât nici acestora și nici unui om cu judecata sănătoasă nu i-ar fi trecut prin minte, că Mangra va îndrăzni să se ducă în București, la ședințele Academiei Române. Prin urmare e foarte de înțeles, că pentru cazul la care omul nu se gândeste, nici nu se poate pregăti.

„Lăsând la o parte acestea, chiar și presupunerea în sine că Academia Română, ori tinerimea universitară din București s'ar lăsa conduse ori influențate de comitet sau de oricine — este o ofensă (bătaie de joc) care o poate aduce numai un Mangra Vazul, care acum într'adevăr e capabil (în stare să facă) de ori și ce“.

Foile franceze scriu despre afacerea Mangra.

I s'a dus vestea lui Mangra peste țări și mări. Dar numai fâli nu se poate Mangra cu vestea ce, i s'a dus în lume. Pretu-

tindenea se scrie despre el ca despre un trădător, om ce și-a înstrăinat și pierdut sufletul. Foi franceze publică rapoarte lungi despre el, înfățișându-i toate pășaniile, și adăogând că deodată cu afacerea lui Mangra s'a răcit și mai mult prietenia între România și Austro-Ungaria.

Cum judecă studenții români din alte părți pe renegat.

Studențimea din București am văzut cum judecă pe Mangra. L'au huiduit după cuviință. Iată acum și studenții dela Viena și Berlin cum se mișcă. :

Studenții din Viena au trimis celor din București o telegramă de felul acesteia: „Studenții români din Viena Vă strâng mâinile cu căldură pentru meritata lecție ce ați dat trădătorului dela Oradea. Să trăiți Trimeteți-l și pela noi“. O telegramă de felicitare, cam la fel cu cea de sus, au adresat și studenții români din Berlin celor din București.

„Veșnică pomenire“!

Să-l dăm uitării pe Mangra! Dacă și-a îngropat sufletul românesc, ce valoare poate să-i mai aibă bietul trup? Nu ne rămâne alta de făcut decât să-i cântăm, cum i-a cântat studenții bucureșteni „Veșnică pomenire“. Să nu-i mai auzim de nume!

Examenele pentru dreptul de vot.

În mai multe numere trecute ale foii am publicat deslușiri asupra noii Legi Electorale și asupra examenelor, ce trebuie să le facă mulți oameni de-ai noștri, ca să dozeze să capete dreptul de alegător pentru dietă.

Examenele acestea s'au început de câteva zile în întreagă țară. Și trebuie să ne exprimăm bucuria, văzând că țărâna noastră în mare parte arată interes față de examene. Cu toate că brațele sătenilor de prezent sunt chismate la munca anevoioasă a câmpului, oamenii noștri n'au pregătit să chiețuiască ceva vreme și pentru a se deprinde cu scrisul și cetitul.

Pe unde au avut povățuitori harași dintre cărturari, oamenii au fost instruiți despre cele de lipsă, li s'au dat certificatele și adevărata dela comună, că au cercetat atâtea clase și acum pot face examen pentru clasa a VI-a; alții au fost înștiințați că știu scrie și ceti, prin urmare încă pot face examen despre aceasta.

Odată date aceste certificate, oamenii au fost scriși toți într'o listă, care dela comună s'a trimis comisiei de examinare. Iar oamenii au avut să se prezinte într'o zi numită în fața comisiei. În multe comune, — după cum aflăm, — s'a făcut tot ce s'a putut. Preoții și învățătorii au dat poporului îndrumările de lipsă, iar sătenii au ascultat de povețele date. Li se țuvine deci, la totă laudă și vrednicie!

Au fost însă și mulți slabi. Ni s'au plâns țărâni de prin multe sate, că lor nu le-a spus nimenea mai deaproape ce să facă și cum să facă? ce drepturi le trebuie și cum să și-le scoată? Aici vina cade asupra preoților și a învățătorilor, cari să vede, că nu-și cunosc chiemarea. Trist destul, că tocmai la astfel de prilejuri nu sar cu povețe în ajutorul poporului.

Dar ni s'au adus la cunoștință și astfel de cazuri, unde preotul sau învățătorul a făcut lista tuturor celor îndreptățiți a depune examenul, ba le-a spus și oamenilor,

că în cutare zi are să meargă în fața comișiei. Când colo țăranul nostru nu s'a dus, fiindcă „Pa desmântat muierea“, altul s'a temut, că se sărăcește cu totul de va lipsi o zi dela lucru etc. Și apoi tot aceștia să miră de dările cele grele, pe cari nu le mai pot plăti. Pe când de fapt, tot ei sunt de vină la asta, fiindcă se trag înapoi dela alegerea deputaților, sau își dau votul pentru un deputat, care, odată ales, votează în dietă orice lege ar cere guvernul. Gândiți numai bine asupra lucrului, frați săteni, și o să vedeți că așa este! De aceea le zicem să le fie rușine la aceia, cari nu s'au interesat pentru a-și câștiga acum dreptul de vot, sau, deși preotul ori învățătorul s'a pus pe listă, ei tot nu s'au dus să facă examenul! Cu nepăsarea acestora ne vom mai ocupa în curând, după ce cunoaștem rezultatul examenelor peste tot locul. Atât conducătorii cât și țărani nepăsători trebuie să infierați după merit!

Doar noi Românii trebuie cu atât mai mult să ne interesăm de drepturile noastre, fiindcă zilnic vedem, cum alții vreau să ne răpească și pe cele puține, ce biată le avem sau le căpătăm. Asta nu trebuie să o mai dovedim cu multe date. Vom aminti numai unele abuzuri, ce le-au făcut unii șefbași administrativi șovinisti, cari voiau cu orice preț să împiedece pe oamenii noștri dela facerea examenului. Acești șovinisti s'au purtat atât de necuviincios, au arătat atât de puțin simț de dreptate, încât ne lipsese și cuvintele pentru a infiera după vrednicie uritele lor fapte.

În cele următoare dăm unele știri, din cari se va vedea cât de departe au mers unii șefbași cu abuzurile lor față de popor; se va vedea apoi și aceea, cât de mulțămiiți au rămas oamenii acolo, unde comisia s'a purtat cinstit. Nu putem trece însă cu vederea a da știri și asupra nepăsării conducătorilor față de popor, pe care nu l'au instruit ce să facă, cum și aceia, dacă oamenii au fost înștiințați despre toate, dar nu și-au implinit ei datoria. O foaie e chemată a țineă cumpăna drept, fără părtineli față de nimenea.

La Ighiu

Și Români cari au dovedit o scrisoare limpede românească n'au fost învredniciți de dreptul de vot, ci l'au căpătat un jidan care a scrijelit ca vai de ele câteva slove ungurești. Unul dintre cei doi Români, anume Teodor Marcu, de 70 de ani, a scris așa:

„În vremile cele dintâiu ale creștinătății când paganii prigoniau cumplitu pe cei ce credeau în domnul nostru Isus Christos intrun Orasiel din Azia mică...“ Când notarul și pretorele n'au primit-o de bună, moșneagul a plecat cătrănit, murmurând: „așa să v'ajute Dumnezeu, și așa să ajungeți voi de răsul nost, cum m'ați făcut de răs pe mine“. — Din 500 de inși, numai 40 au reușit să aibe drept de vot.

La Ilia-murășană.

Unii pretori, ca cel dela Ilia, s'au folosit și de apucături neiertate ca acestea: le cetea oamenilor repede câte-o propoziție (zicere) lungă ca să o scrie; oamenii însă n'o puteau nici prinde, nici chiar cărturarii n'ar fi putut-o țineă în minte, necum să o puie pe hârtie! Sau dedea oamenilor să cetească vre-o foaie, unde se tipărea cu tiparul cel mai mic, care-ți fuge de sub ochi! Șarlatania cea mai mare e apoi, că în comisia de examinare erau numai unguri și nici un Român. Domnul deputat Șt. Pop a fost rugat ca să vestească ministrului de interne nedreptățile ăstea și să fie rânduită altă comisie, în care să încapă și Români, cari pot mai bine, mai omenește judeca pe oamenii noștri dela Ilia.

La Cojocna

au mers lucrurile mai bineșor. Examenul s'a ținut în 16 Maiu n. Aici examinătorii n'au fost orbiți de ură ca într'alte locuri, poate se datorește aceasta și faptului că în comisia examinatoare a fost și un învățător român T. Hurducariu.

De ce n'au dat examene sătenii din Mintiul român?

Primum această știre plină de durere, pe care ni-o trimite un vechiu abonat din Mintiul-român. Din ea se poate vedea, că unii din conducătorii satelor nu-și fac datoria, cum ar trebui să o facă:

„Cu inima plină de durere aducem la cunoștința cetitorilor „Foi Poporului“, că comuna noastră Mintiul-român e o comună limpede românească, cu aproape peste 300 de fumuri (numere de case). Mai toți oamenii din sat știu carte, și cel puțin 100 de inși ar fi putut pune examenul pentru a aveă drept la alegere de deputat. Însă din cauza conducătorilor comunali, publicațiunea care a venit cu 8 zile mai înainte în limba maghiară la primărie, nu ni-a fost tălmăcită pe românește. N'a tălmăcit-o nici primarul, căci el nu știă ungurește, nici

cei doi dascăli, nici preotul, așa că publicațiunea a fost pusă deoparte, fără să se dea îndrumări oamenilor cum să se înscrie pe listă, decât într'o Duminecă preotul a spus în chipul acesta: că ceice știu ceti și scrie să meargă pe ziua de 16 Maiu la examen. Vre-o 50 de oameni au plecat pentru aceia zi la examen, însă pentru că nu au fost înștiințați pe listă la prim-pretor au fost respinși. Așa s'au întors acasă oamenii noștri, plini de rușine în fața altor comune“.

Din Budacul de jos.

Au plecat în 22 Maiu la Bistrița 16 inși ca să capete dreptul de vot. Unul dintre aceștia ne scrie că „toți 16 am căpătat dreptul de vot, îi mulțămim d-lui învățător că ne-a instruit“.

Din Indol.

În 21 Maiu au plecat la Turda să depună examenul 35 de inși, dintre cari 30 au răușit să-și ia dreptul de vot. Oamenii au rămas deplin mulțămiiți și ne scriu, între altele: „s'a purtat foarte frumos dl' prim-pretor cu oamenii, îl lăudăm cu toții“.

În comitatul Sibiiului

examenle sătenilor noștri au decurs în bună rânduială, cu puține excepțiuni. Comisia din Sibiu s'a purtat cuviincios, tot asemenea și la Cisnădie. Nu și-au făcut însă datoria toți notarii, indeosebi prin unele comune cu populațiune amestecată. Așa de pildă în Șura-mare, cinstitul notar sas n'a anunțat la vreme pe Români despre ținerea examenelor. Asta a indemnat pe oameni să însărcineze pe cei doi învățători din loc, și încă doi țărani, ca ei să vină la pretură în Sibiu, unde să facă arătare, ceace s'a și întâmplat în 25 Maiu. Pretorul o cărnă încoace și incolo, dar la urmă totuși a trebuit să primească lista celor înștiințați la examen.

Ținuta unor capetenii săsești nu o putem înțelege altcum, — mai cu seamă în cercul Noerihului, de care să ține și Șura mare. — decât că li-e teamă de Români. Acest cerc e considerat ca săsesc, dar în scurt timp se pot schimbă stările cu totul, numai oamenii noștri să-și caute drepturile cu toții.

Rugăm pe cetitori, ca să ne scrie de peste tot locul, cum au decurs examenle. Să ni se scrie atât lucrurile bune, cât și cele rele, dar cât se poate de scurt și cuprinzător.

Cu paloșul.

116

Provește vitejască din vremea descălecatului Moldovei

de
Radu Rosetti.

(Urmare).

Toma Alimoș se clătină și de nu s'ar fi apucat cu mâna de șea, ar fi căzut jos, dar slăbiciunea lui ținu numai o clipă. Oamenii care îl urmau scosese paloșul din teacă și se răpezișe la dânsul ca să-l susține, dar nu putură să-l ajungă, căci el dăduse pînteni calului și, luându-se după Marea, în curând îl ajunse. Ucigașul voi să se deie în lături dar urieșul care-i urmărea toate mișcărilor, izbuti să puie mâna stângă pe el. Apoi ridicându-l cu dreapta de brâu, îl întoarse odată de-asupra capului și îl asvârli împotriva unui zid, cu atâta putere încât țeasta capului îi fu sfărâmată și buccă și din crierii lui rămaseră lipite pe zid.

Voevodul în urma acestei opinteli, căzu jos de pe cal, fără cunoștință.

Fu luat în brațe de cele două slugi și dus în casa lui Ploscan care era în apropiere și cei mai buni vraci ai Bărladului fură chemați în grabă. Printre dânsii era un Venețian, așezat de mai mulți ani în Bărlad, meșter mare în meseria lui. El scoase junghierul rămas infipt în Voevod și cu toții cercetară rana. Era lungă și se afla tocmai sub cingătoare. Vracii erau de părere că mâtele nu sunt atinse și că rănitul va scăpa cu zile. Rana fu spălată și cusută și vraciul venețian rămase lângă patul Voevodului care, spre mijlocul nopții, își reveni în fire, ceru să i se deie de băut, iar după ce desărtă cu lăcomie paharul ce i se aduse, dormi adânc. Nu aveă fierbințeală de loc și Venețianul spuse lui Ploscan că răspunde de viața Voevodului.

Din târg venise știri îngrijitoare. Îndată cum se aflase că Voevodul este rănit de moarte, mai multe cete de oameni, alcătuite din meseriași, calfe și mulți venetici

străini: Greci, Bulgari și Ruși, duși de oameni de ai Târziului și de ai lui Coțofană, puseseră stăpânire pe oraș și închiseră porțile.

Ploscan strânsese în casă, pe lângă slugile și calfele lui, care se ridicau la aproape cincizeci, vr'o două sute de negustori și de meseriași voinici, pe credința că-țora putea să se bizuie. Toți fură înarmați și stătură gata să răspingă orice năvălire din partea potrivnicilor. Despre dimineață se răspândi vestia, care pe urmă să dovede că nu este adevărată, că oastea strânsă împrejurul orașului se dăduse în partea Târziului și se pregătea de plecare spre a țineă calea Codrenilor. Atunci Ploscan făgădui o mulțămire mare aceluia care ar izbuti să se strecoare peste ziduri și, luând un cal dela un grajdiiu ce-l aveă afară din oraș, să meargă să ducă lui Bogdan vestea despre cele întâmplate.

Se și găsi o calfă de fierar care se îndatoră să ajungă la Suciava într'o zi și o noapte dacă i se dădeau bani destui spre

Congresul Uniunii femeilor române din Transilvania și Ungaria.

In țara noastră sunt mai multe reuniuni de femei, atât la orașe cât și prin satele noastre mai de seamă. Anul trecut aceste reuniuni au ținut o adunare la Brașov, unde au hotărât să înființeze laolaltă „*Uniunea femeilor române din Ungaria*”, adică o asociație a tuturor reuniunilor de femei române.

Scopul acestei Uniuni ar fi să lucreze la ridicarea în cultură a femeilor române, fie la oraș, fie pe sate. Tot astăvară s'a format și un plan de muncă pentru Uniune; s'au compus statutele Uniunii și s'au trimis guvernului spre întărire, de unde acum câteva luni au fost trimise înapoi întărite gata. Astfel Uniunea se poate pune acum pe muncă.

In fața acestor împrejurări comitetul Uniunii, pe baza statutelor a conchiat congresul reuniunilor de femei române asociate, ce se va ține în orașul Sibiu, în zilele de 26 și 27 Maiu st. v. (8 și 9 Iunie st. n.) la sărbătorile Rusalilor.

Pentru buna reușită a acestui congres, Reuniunea femeilor române din Sibiu a luat toate măsurile de lipsă. In cele următoare dăm programul stabilit pentru congres. Și anume:

I. In 7 Iunie st. n. a. e. întâmpinarea la gară a comitetului Uniunii prin comitetul Reuniunii femeilor române din Sibiu.

II. In 8 Iunie st. n. a. e.: a) participare la serviciul divin; b) după serviciul divin ședința primă a congresului în sala festivă a Asociației; c) la ora 1 masă comună în restaurantul dela hotel Boulevard; d) după amiază vizitarea expoziției, ce se va aranja la Școala industrială a Reuniunii femeilor române din Sibiu; e) seara concert.

III. In 9 Iunie st. n. a. e.: a) înainte de amiază ședința a doua a congresului tot în sala festivă a Asociației, la ora 10; b) la ora 1 masă în restaurantul Boulevard oferită comitetului Uniunii și reprezentanților reuniunilor surori; c) după amiază vizitarea muzeului Asociației; d) Seara reprezentație teatrală.

IV. In 10 Iunie st. n. a. e. excursiuni la Siliște, Rașinari și Călimănești.

Ducerea la îndeplinire a acestui program este încredințată unor comisiuni speciale:

a) o comisiune pentru încetarea participanților la congres; b) o comisiune pentru aranjarea concertului și a reprezentațiilor teatrale; c) o comisiune pentru aranjarea mesii comune; și în fine d) o comisiune pentru aranjarea excursiunilor. Programul concertului și al reprezentațiilor teatrale se va publica separat. Toate scrisorile cari se referă la încetare, pentru bilete la concert și teatru, la masa comună și la excursiuni să se adreseze d-lui Dr. Ilie Beu în Sibiu, Piața mare Nr. 22, cel mai târziu până în 5 Iunie st. n.

Maria Cosma.

Dr. Beu.

De-ale Reuniunii agricole sibiane.

Intrunire agricolă în Ludoșul mare.

Duminecă, în 10 Maiu n. 1914, Reuniunea noastră agricolă sibiană, a ținut în marea comună românească Ludoșul-mare, cu adevărat mare, o intrunire agricolă din cele mai reușite. Reprezentanților Reuniunii, d-lor Romul Simu, președinte al intrunirii, Nicolae Iosif, membru în comitet și Victor Tordășianu secretarul Reuniunii, sosiți în mijlocul nostru din acest prilej, li s'a făcut o bună primire. După vecernia, ținută la 1 și jum. după amiază, în ființa de față a credincioșilor noștri din Ludoș și a multor fruntași din Apoldul de jos, intrunirea a deschis-o, prin o cuvântare potrivită, d-l Simu, care ni-a vorbit la înțelesul tuturor, despre îndeletnicirea cu stupăritul. Spusele sale, cuminți și folositoare, d-l Simu le-a însoțit de demonstrațiuni (aratări) practice, dat fiind, că Reuniunea a dat pentru ludoșeni o coșniță mobilă, sistem Dazron și unelte de stupărit cele mai neapărate. După ce ni s'a vorbit despre foloasele, ce le aduc stupii, despre felul de urmat la îngrijirea stupinei, la roit și altele, coșnița și uneltele au fost date spre folosire economului Ilie Troancă Nr. 120 din Ludoș, cu îndatorirea de a da, la timpul sau, din prasirea stupului un roiu altui ludoșan, doritor de a se îndeletnici cu stupăritul. După d-l Simu ni-a vorbit d-l N. Iosif, tractând despre noaua cultură a viilor. Dat fiind, că ludoșenii cultivă în mare vile, învățăturile folositoare ale d-lui Iosif, au fost ascultate cu multă băgare de seamă. La sfârșit n'e-a vorbit secretarul Tordășianu, arătând puțină înaintare ce noi,

ludoșenii, o facem din pricină, că, în afară de sf. biserică și de școală, nu avem nici un fel de așezământ, nici un fel de întovărire, cu ținta de a lucra pentru închiegarea noastră și de a afla căile și mijloacele de înaintare. Ni-a vorbit cum alte popoare mai luminate ca noi, au țovărășii de copii, de juni, de june, de femei și de bărbați la floarea vârstei, și cum aceste țovărășii creează din răspuseri pentru luminarea minții și a inimii, pentru dezvoltarea gustului pentru frumos, apoi pentru adunarea forțelor și pentru îndrăgirea și păstrarea bunurilor naționale și cum cu toții în frățesă dragoste lucrează pentru binele și înaintarea tuturor. Pentru a face și noi început spre înaintare, d-l Tordășianu, apelează la cei doi tineri preoți, la corpul învățătorilor, la notarii și la ceilalți fruntași ai satului, apoi la preotesele, dascălițele și la celelalte înainte stătătoare ale noastre, ca, rupându-se cu trecutul, să caute a da altă față poporului ce mereu sporește, și vieții românești din Ludoș. In treacăt a înmăntit, că deși are o bancă pe acții în Ludoș, s'ar putea lua și o însoțire Raiffeisen, apoi o țovărășie agricolă și o reuniune de femei, ce să aibe, între altele, și chemarea de a îndemna femeile ludoșene să nu-și lasă casele, de altfel zidite din material solid, netințuite, nevăruite, lucru ce supără atât de mult ochiul și sufletul. La sfârșitul intrunirii, înscriindu-se și mulți membri la Reuniunea agricolă, s'au împărțit 100 de articole folositoare.

Învățăturile auzite dela iubii țovărășii muncitori și luminători ai poporului, că deinde avem, vor aduce roade îmbelșugate.

L. Școțianu

Aviz.

Foaia nu o putem da pe așteptare, fiindcă aceasta ne prea îngreunează purtarea socotelilor pentru cari nu plătesc la vreme. De aceea să nu se supere celor ne-au cerut amânare de plată, iar noi să le-am putut implini dorința. Purtarea la astfel de socotele, cu sutele de restante, se ar incurcă și îngreună administrația din care afară de mult.

Toți abonații, când trimit bani sau alte scrisori, sunt rugați a ne scrie și numărul de pe fașia sub care primesc foaia. Asta e de lipsă pentru orientarea noastră asupra mai multor lucruri.

a schimbă caii îndată ce ar ohoși. Ploscan îi puse la îndemână toate mijloacele trebuitoare și am văzut că fierarul îndrăzneț se ținuse de cuvânt. In graba lui însă nu se gândi să s'abată pe la tabără, unde ar fi văzut că lucrările stăteau cu totul altfel de cât se auzise.

Oștenii strănsi în tabără văzuse cu uimire că porțile se închid și că nime nu este îngăduit să intre în oraș. De dimineață se răspândi vestea că orașenii s'au răsculat și au ucis pe Toma Alimoș. Căpitanii și hotnogii se adunară îndată și hotărâră să trimită trei dintr'înșii în oraș spre a vedea ce se petrece și dacă într'adevăr Voievodul căzuse.

Cei trei trimiși fură trei kneji, tustrei prieteni credincioși ai lui Toma Alimoș și oameni cu mintea întreagă.

Se incuviință intrarea lor în oraș, dar păzitorii nevoind să-i lese să meargă la gazda lui Toma Alimoș și stăruind spre a-l duce la Târziul, cei trei trimiși ai oștirii se hotărâră să se ntoarcă înapoi. In această

vreme se prinsese mai mulți oameni care, prin ademeri și daruri, se încercau să câștige pe oștenii de rând; ei fură puși în fiare.

Toți căpitanii și hotnogii adunându-se din nou, hotărâră să deie năvală porților și să intre cu putere în târg. Un căpitan fu trimis la poarta cea mare și strigă păzitorilor că dacă până de amiază nu vor lăsa slobodă intrarea, oastea va da năvală în târg.

Târziul văzând că încercările lui pe lângă oșteni nu se prind și aflând că Toma Alimoș trăiește și este pe cale de însănătoșare, se hotărî să depărteze cea de pe urmă piedecă din calea lui. Strângând la o mie de oameni împrejurul lui, încercă să patrundă cu de-a sila în casa lui Ploscan. Dar cei închiși în ograda șoltuzului o apărură cu atâta îndărjire încât voinicii Târziului, după trei năvăliri zadarnice, o luară la sănătoasă. In această vreme negustorii fruntași, care la auzul faptei din ajun se închisese în casele lor, începură a merge

pe din dos, dela unul la altul și a se sfătui între ei. Din aceste sfătuiri ieși hotărârea ca să se înarmeze și să vie în ajutorul lui Ploscan. Când oamenii Târziului o luară la fugă, dădură peste mai bine de o mie de negustori cu arme, cu calfele lor, care îndată cum îi zăriră căzură asupra lor cu paloșe și cu baltage. Acea strânsură se risipi în curând în toate părțile, iar negustorii, parte alergică la șoltuz iar parte merseră de deschisă porțile. Târziul se făcuse nevăzut. Numai a doua zi se auzi că șezuse până în seara ascuns în pivnița unui negustor și că în vremea nopții izbucnise să se strecoare afară din oraș, îndreptându-se spre Dunăre. Coșofană fusese prins când se pregătea să fugă și pus la opreală.

Toma Alimoș se trezise din somn după amiază și, simțindu-se bine de tot, stăruind să se scoale din pat cu toată împotrivirea vrăciului. Tot ce se putu dobândi dela dânsul fu numai făgăduința că va rămâne în casă. Fu pus în cunoștința celor întâ-

Ce se mai petrece în delegațiuni.

In delegațiunea austriacă.

Spre bucuria noastră, în ședințele delegațiunii austriece au răsunat noi glasuri împotriva politicii de maghiarizare. Deputatul sloven *Dr. Korosec* a învinuit guvernul Austro-Ungariei și ministerul de externe, că fac politică de maghiarizare, deși văzut în trecut, că de câteori s'au încercat încercări de maghiarizare, de atâteaori în sinul monarhiei s'au produs turburări și mișcări.

Deputatul socialist *Ellenbogen* a spus că nu-i drept ce zice ministrul de externe că anume: „trăim cu toată lumea în legături de prietenie“. Dimpotrivă, în toată peninsula balcanică se simte o dușmănie împotriva Austro-Ungariei. În Serbia e privită Austro-Ungaria cu ură de moarte. Grecii nu-i poartă dragoste, Românii pe adevărată urmă. Politicianii Austro-Ungariei nu știu cum să se poarte cu naționalitățile, și cu seamă în Ungaria naționalităților să se răpesc orice drepturi, de cari au trebuit să se răpescă și Românii. Nu e deci de mirare, dacă la un moment dat, opinia publică (în țara tuturor) din România, unde simțământul național este așa de puternic, s'ar îndreptă împotriva Austro-Ungariei.

In delegațiunea ungară.

S'a atins iarăși chestia fortificării (înălțării) Ardealului din spre partea României. Chiar și Tisa e pentru întărirea graniței cu fortărețe, dar caută să dea cât mai puțin însemnătate lucrului, pentru că „să nu se scrie prea tare Valahii de aici și cei din România“.

În zilele trecute a vorbit și deputatul din tabăra guvernului *Isekutz*, rușinându-se ungarit. A spus lucruri atât de lipsite de adevăr cu privire la popoarele Ungariei, încât s'au uimit.

Pentru că monarhia austro-ungară să se întărească, a găsit cinstitul domn *Isekutz*, că trebuie să fie întăriți Ungurii. Numai în Unguri Monarhia poate însemna ceva. Tripla-Alianță (Germania, Italia și Austro-Ungaria), căci celelalte popoare tind la desfacerea de Austria (așa Sârbii, Românii, Polonii, Rutenii ș. a.). Nu s'a gândit decât *Isekutz*, că cu atât mai mult vor ține de aceste popoare nemulțămite în afară,

și toți căpitani și hotnogii veniți să-l ajute și să se bucure cu dânsul de minunata lui scăpare. Seara se culcă foarte obosit și vrăciul stăruie mult pe lângă dânsul, pentru că în zilele următoare să nu părăsească patul.

Sfatul care se adunase în acea seară hotărâse ca *Coțofană* să steie închis câtă vreme se va socoti că este de cuviință. Veneau să-l ia pe dânsul care luă parte la răscoală fură snoșii în bătai și gonii afară din oraș, dar rezistența și negustorii amestecați în răscoală scăpară cu pedepse ușoare.

Toma Alimoș deși se simțise bine și vesel, rămase în pat a doua zi până după amiază, însă când află că se aud trâmbițele *Codrenilor* și se văd steagurile lor, nu mai are putință lui *Ploscan* și vrăciului să-l ține în casă. Încălecă și ieși înaintea lui *Gheorghie* și a lui *Bibire*, căci *Băncilă* fusese silit de boală să rămâie acasă. *Codrenii* cu *Lăpușnenii* la un loc, alcătuiau o oaste de șase mii de călăreți și de două mii de arcași pedestri.

cu cât monarhia îi giugiulește și încarcă cu toate bunătățile statului numai pe Unguri! Așa nu se întărește monarhia și nu capătă însemnătate între celelalte două aliate ale ei: Italia și Germania, cari, după spusele lui *Isekutz*, vreau să se despartă de monarhia slăbită. Ci numai dacă întărește pe toate popoarele monarhiei! Când Italia și Germania au făcut alianță cu Austro-Ungaria, nu s'au gândit numai la ungerii acesteia, ci la brațele tuturor popoarelor ei.

Revoluția din Albania.

Lupte sângeroase. — Incercarea de detronare a domnitorului.

Cea mai nouă țărișoară a bătrânei Europe, Albania, s'a născut în vremuri grele, în bubuit de tunuri și în fum de pucioasă. Ultimul războiu balcanic i-a dat ființă. Și să-i fi văzut cum se înbulziau nașii la botelul acestei țărișoare, iar ramolita Rusie sta la o parte, uitându-se la frământările Austro-Ungariei și Italiei, cari voiau să iee sub aripile lor această țărișoară. După multe schimburi de păreri i-au adus un craiu din Țara Nemțiască, pe principele de *Wied*, nepotul reginei României, i-au dat sceptrul în mână și l'au pus să o stăpânească fără să le pese, că în umbră pândeste nemulțămirea unui popor neobicinuit cu rânduială și că în sinul poporului acesta sunt mulți oameni, cari rămânese la locul tinărului principe. Și așa a și fost. Între poporul albanez dintre cei mai rămnitori la tronul Albaniei a fost ministrul de războiu *Esad Pașa* (după naștere *Turc*), un conducător al poporului, un fel de tribun, care se bucura de cea mai mare popularitate între mulțime. A văzut inciriparea Albaniei și dela început nutreă planuri de domnie, dar văzând hotărârea Puterilor a tăcut, hotărât fiind ca în taină să aștepte mulțimea. Apoi când va suna ceasul să asmuțe poporul asupra domnitorului, să-l detroneze, iar el să se încoroneze cu mărire ca domnitor peste tot neamul albanez. Și dela inciriparea Albaniei până acum *Esad Pașa* a pândit în umbră, s'a arătat cel mai bun prieten al domnitorului, spre a-i putea afla toate tainele, toate ascunzișurile, iar acum, crezând că a sosit timpul potrivit, a alarmat poporul și a pornit sângeroasa răscoală. Dar pe semne că nu și-a făcut bine planurile, deoa-

rece răscoala a fost înăbușită în sânge, iar *Esad Pașa* prins și arestat. Mai jos lăsam să urmeze felul cum s'a întâmplat această sângeroasă revoluție:

Ațâțarea lui Esad Pașa.

Nici nu se isprăvise bine războiul balcanic și bandele de Epiroți (un fel de Greci) atacau mereu pe albanezi dându-se dese ciocniri sângeroase. Principele de *Wied*, domnitorul Albaniei, a trimis armată împotriva acestor bande, dar totuși fără să facă mare ispravă. Greșeala vine de-acolo, că trupele, ce se trimeteau contra bandelor, toate erau sub supraveghierea lui *Esad Pașa*, care se declarase ca cel mai bun sfetnic al domnitorului. În taină, însă, el nu numai că nu trimetea trupele în contra Epiroților, ci le îndreptă chiar în contra domnitorului, iar bandelor răsculate le destăinuia toate secretele prințului. Cu asta credeă că își va câștiga mulțimea pe partea lui și astfel va putea da mai ușor lovitură de stat. Primul-ministru Albaniei, *Turkan Pașa*, a văzut în *Esad Pașa* un răzvrățitor și de teama unor zile grele a vrut de mai multe ori să se mulțamească din postul său.

Isbucnirea revoluției.

Lipsind primul-ministru *Turkan Pașa* din *Durazzo* (capitala Albaniei) *Esad Pașa* a crezut că e momentul cel mai potrivit să dea lovitură plănuită de el. Astfel a cerut o audiență (vizită) la principele de *Wied*. În timpul cât a stat de vorbă cu principele, *Esad Pașa* s'a arătat foarte tulburat. După plecarea lui *Esad Pașa* dela palat, numai decât a izbucnit revoluția. Vr'o mie de țărani revoluționari au deschis focul, pușcând asupra palatului, unde eră principele. Tunurile austro-ungare, cari erau la palat pentru siguranța principelui, deasemenea și-au îndreptat gurile lor de foc contra răsculaților. Din această ciocnire s'au ales mulți morți și răniți. După asta numai decât soldații austro-ungari și italieni din garda principelui au pus mâna pe *Esad Pașa* și l'au prins. În timpul arestării lui *Esad* s'au dat lupte sângeroase pe străzi, rămânând mulți morți și răniți. *Esad Pașa* a fost prins și dus pe vaporul austro-ungar „*Szigetvar*“, dimpreună cu soția sa. Unele gazete scriu că înainte de a fi fost arestat *Esad Pașa* ar fi atacat pe domnitor cu revolverul.

Cu un cias mai târziu sosi un trimes a lui *Bogdan* care aduse veste despre retragerea Românilor pe Moldova și pe Bistrița și cerea ca *Bărlădenii* și *Codrenii* să grăbească plecarea lor spre a se împreună cu Domnul în *Bacău*. Plecarea fu hotărâtă pentru a doua zi. Cu toate stăruințele puse pe lângă el, *Toma Alimoș* nu voi nici într'un chip să rămâie în *Bărlad* și să lese ca *Bogdan* să povățuiască oastea în locul lui. În zadar îi spusese vrăciul că va plăti îndrăzneala lui cu viața.

— Ciasul de față este hotărât pentru neamul nostru, răspunse liniștit *Voevodul*, trebuie să fiu la locul meu.

Plecarea se făcu chiar în acea noapte. *Bărlădenii* apucară pe *Tutova*, urmând-o până în fundul său, iar deacolo pe la *Plopana*, străbătură dealurile dintre *Bărlad* și *Siret* și ajunseră pe la toacă în *Săcuieni*. *Toma Alimoș* fu vecinic călare și în fruntea oastei, dar toți băgase de seamă cum îngălbenea din cias în cias.

Gheorghită și cu *Bibire* urmase calea

Bărladului până la gura *Zeletinului* și urmase apoi valea acestui pârâu până la *Colonești*. De aici străbătură cu anevoie dealurile înalte și văile adânci care-i despărțeau de *Siret*. Mersul lor era îngreuiet prin mulțimea cioboacelor luate de pedestrimă pentru trecerea *Siretului*. Am văzut cât de folositoare fusese această îngrijire.

Toma Alimoș avuse fericirea să vadă oastea ungurească pornind în risipă pe tâpșanul *Săuceștilor*, dar atunce durerile cumplite care-l chinuiau de două zile și despre care nu zisese nici un cuvânt nimărui, îl învinseră, puterile îl părăsiră și *Voevodul Bărlădenilor* căzu de pe cal fără cunoștință.

Oștenii lui îl ridicară și-l duseră pe brațe în casa preotului din *Săucești*. Din întâmplare steagul cel mare al *Curtii Crăești*, cucerit de *Bărlădenii*, fusese adus acolo și întins pe patar *Voevodul* culcat pe dânsul.

(Va urma)

Răscoala mulțimii.

După arestarea lui Esad Pașa peste 3,000 de revoluționari au pornit către Durazo, prădând și devastând tot ce le ieșiau în cale. Din ciocnirea ce au avut-o acești răsculați cu armata domnitorului au rămas mulți morți, iar alții grav răniți. Esad Pașa a trecut în ochii mulțimii ca cel mai popular erou al lor.

Cerere de ajutoare.

Principele de Wied văzând pericolul cel mare, de care e amenințat, a cerut Austro-Ungariei și Italiei să-i trimită trupe de soldați, cari să țină liniște și să-i apere vieța, care e în orice moment în primejdie. Astfel a căpătat din partea acestor țări trupe de soldați și vre-o câteva vapoare de războiu. Sosirea vaselor de războiu italiene, la cari s'au adăugat și câteva austriace, au liniștit întrucâtva populația din Durazo. În cercurile diplomatice sunt temeri, că vieța principelui și a familiei domnitoare sunt în primejdie.

Știri din Durazo.

Esad Pașa a protestat împotriva arestării sale și a cerut consulilor străini să-i dea ajutor. Aceștia însă au respins cererea lui Esad Pașa sub motiv, că el este organizatorul revoluției. În întreg orașul e răscoală mare. Trupele austro-ungare date în ajutorul Domnitorului au atacat o ceată foarte mare de țărani răsculați, rămânând o mulțime de morți. Toate drumurile, cari duc la Durazo au fost ocupate de tunuri. Grație intervenției (intrepunerii) armatei, revoluția a fost înăbușită în sânge, iar capii răsculaților arestați. Esad Pașa, care e ținut arestat pe vaporul austro-ungar „Szigetvar“, va fi dat în judecată și exilat (scos din țară) din Albania pentru frima de înaltă trădare. Așa se vede de prezent.

Ajutorul Austriei cât Albaniei îl socotește ca o momeală, cu scop ca mai târziu Austria să pună mâna și pe țărișoara asta cum a pus și pe Bosnia și Hercegovina.

Măsurile luate de guvern, precum și ajutoarele primite, se crede, că vor fi în stare să stabilească pacea între popor. Biată țărișoară, de abia s'a născut și acum iată că dă atât de lucru Puterilor, încât toată Europa numai despre Albania vorbește.

Chipul din foaia de azi ne arată momentul, când ministrul de războiu al Albaniei, Esad Pașa, dimpreună cu soția lui, e escortat și pus sub pază pe vaporul de războiu „Szigetvar“ al marinei austro-ungare. La stânga vedem o parte a marelui vapor, iar la dreapta e luntrea cu care Esad Pașa a fost dus până la vapor. Deasupra se vede ca din depărtare, o parte a orașului Durazo, cu reședința principelui de Wied.

Știri diferite.

Tricolorul românesc pe vârful Catedralei din Blaj. În zorile zilei de 10 Maiu, ziua măreată, sârbătoare a Românilor din Regatul român, flutură pe vârful catedralei din Blaj un steag roșu-galben-vânt. O mare mulțime de oameni au alergat în piața cea mare a Blajului, de unde privea stindardul românesc ca pe o minune. Jandarmeria, când a prins de veste despre aceasta, s'a trudit ca degrabă să coboare steagul, însă n'a putut răzbi de prea mare mulțime de oameni, și a trebuit să

chieme o trupă de husari, cari să împrăștie mulțimea. Trupa de husari, dând năvală oarbă, a rănit mai multe persoane, între cari și studenții dela liceul (gimnaziul) din Blaj. Într'un așa hal a fost coborât stindardul românesc de pe vârful catedralei!

Episcopul Hosu dela Gherla a vorbit în camera magnaților. I-a răspuns contelui Karoly, care într'un discurs nu s'a putut stăpâni de a nu arunca în spinarea Românilor multe păcate și învinuiri. Episcopul Hosu laudă unele încercări ale guvernului de a îmbunătăți soarta naționalităților. Nici un Român nu este împotriva statului, — a zis Preasfinția Sa, — dar luptă cu drept cuvânt împotriva *statului național maghiar*. Este o greșală și o batjocoră, când se vorbește despre naționalități ca despre niște *popoare străine*, — nu suntem popoare streine în țara asta, *dar nu suntem nici Unguri*, ci ceeace ne-am născut.

Moartea lui Franț Koșut. Luni dimineața a încetat din viață Franț Koșut, fiul lui Ludovic Koșut, care a fost capul revoluției ungurești din 1848. Franț Koșut fiul (născut în 1841) n'a luat parte la viața politică a țării decât de pela 1894, când a fost ales cap al partidului unguresc independent (de sine stătător) sau koșutist. Pe timpul coaliției a fost ministru. A făcut aceeași politică ungurească pe care o face Aponi, dușmanul cel mare al școlii românești.

Țarul Rușilor la București. O mare foaie franceză din Paris aduce știrea că părechea domnitoare a Rusiei va vizita în cursul lunii Iunie pe regele Carol în reședința sa din București. Călătoria țarului la București are deosebită însemnătate, căci nimic nu ne arată atât de îndămurit cât de puternică e România și de ce vază se bucură ea, ca toamai cinstea ce i-o face țarul celor 130.000.000 (o sută treizeci de milioane) de Ruși. Numai bucură ne putem de o veste ca aceasta!

În дума rusească (parlamentul Rusiei) s'a ținut o ședință foarte însemnată în ziua de 10 Maiu. Ministrul de externe Sassanow a rostit un mare discurs, în care a pomenit despre felul legăturilor Rusiei cu statele europene. Sassanow a amintit de vizita decurând a principilor moștenitori ai României la Petersburg, de primirea călduroasă ce li s'a făcut, dovedind sincera prietenie a Rusiei față de România. Apoi vorbește despre *întâlnirea Țarului cu regele Carol în România, care întâlnire va incuraja Rusia și România să intre în legături strănse*, după cum și în trecut au fost unite prin legături glorioase, precum și prin interese de tot felul.

Din România nouă. Pentru a vedea cum merg lucrurile în cadrilaterul României, dăm mai jos unele știri asupra sărbării zilei de 10 Maiu în *Turtucaia*: S'a aranjat totul cu o deosebită solemnitate. La orele 10 s'au dat 11 salve de tun, apoi a urmat serviciul divin, la care au luat parte toate autoritățile militare și civile. Tot în această zi s'a făcut și decorarea drapelului regimentului 36 „Vasile Lupu“ cu decorația „Avântul Țării“, dăruită de Majestatea Sa Regele Carol. Cu această ocazie colonelul Rujinschi a ținut o înflăcărată vorbire, îndemnând pe soldați să-și facă datoria către patrie. A vorbit apoi subprefectul (vicișpanul) Radovici și preotul Damaschin Petrescu. Defilarea (paradia) tru-

pelor și a școalelor a fost făcută înaintea colonelului Rujinschi și a autorităților civile din loc. După amiază s'a dat o sărbătoare școlară, unde s'au cântat cântece naționale, iar seara a fost conduct cu torțe de către reg. 36. — Vieța românească se introduce în toată forma în Cadrilater!

Inecurile din România.

Am anunțat în numărul trecut stricăciunile mari ce le-au făcut revărsarea apelor pela noi în urma ploilor din zilele trecute. Acum primim știri din România, că nici pe-acolo nu au fost mai norocoși oamenii. Și pe câmpiile bogate cu holdele de aur ale României s'a revărsat urgia lui Dumnezeu. În Moldova, prin părțile Băcăului și ale Putnei, râurile ieșind din albia lor, au nămolit o întindere mare de holde și sămânături, ba în multe părți apele au înecat și satele, ducând în furia lor case, vite și altel ucenuri. Ulițele au devenit adăvurate lacuri, iar căsile mai joase au fost duse toate de puvoii apelor. Semne destul de îngrijitoare! Ne cearcă Dumnezeu pentru păcatele noastre.....

Copiii.

Pe verzele grădinii,
În ploaia de săgeți,
Se joacă de-a soldații
O ceată de băieți.

Un prichindel cât pumnul,
Desculț, fără suman,
Se 'mbie 'n gura mare
Să fie căpitan.

Alegerea-i făcută,
Se pune oastea 'n rând.
Pornesc apoi cu toții,
Din gură trimbițând.

În frunte căpitanul
Sumeț, cu ochii 'n nori,
Din când în când aruncă
Privirea spre — feciori.

Un nătăflete însă
Rămâne înapoi.
Zădarnic căpitanul
Se 'ncruntă: unu, doi...

L'o fi rănit opinca
S'au nu-i mai e de joc...
Destul, că oastea merge,
El s'a oprit în loc.

Îi strigă căpitanul,
Mai domolindu-și pașii:
— „Măi George! Cu cătane
Ca tin' ne bat și Sașii!“

Petrea Dascalu

Dragă-mi e...

Dragă-mi e pădurea vara
Și doina cântată sara...
În urma turmei de oi.
Pe cărarea din zăvoi....

Oile să behăiască
Frunza 'n codru să șoptească.
Glasul doinei să s'afunde
Pe sub frunze 'n line unde.

Și lovindu-se în cale
De stânci cântecul de jale,
Să se 'ntoarcă ostenit
Iar' de unde a pornit.

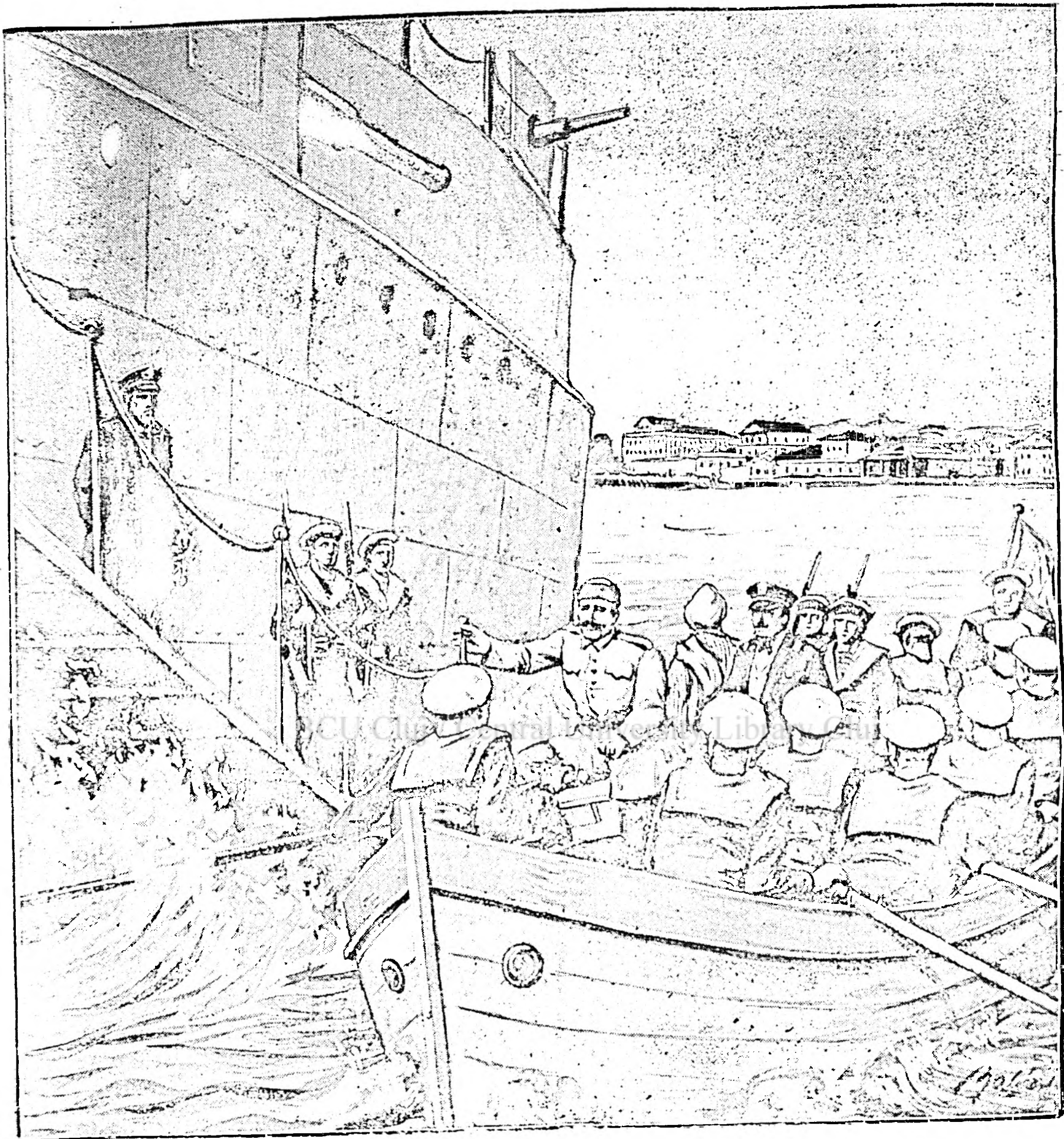
Petra O. Orlov

Revoluția în Albania.

Prinderea și escortarea ministrului de război Esad Pașa.

— Vezi pe pag. 5: Revoluția în Albania. —

Poezii populare.

Din Biertan.

Trandafiri și vioarele.
Toate dorurile-s grele.
Dar al mândruții dor
Vine ca paserea 'n sbor,
La inimă se așază,
Face pe om de oftează.
Drept la inimă se pune,
Face om bătrân din june.

De-ai fi mândro 'n sat cu mine,
A-ș trăi cu mult mai bine.
A-ș trăi mult mai ușor
N'as purtă atâta dor.
Când nu m'as simți chiar bine
A-ș veni mândro la tine.

Te-aș prinde, te-aș sărută,
Inima mi-aș stămpără.
Dar tu ești mândro departe.
Două dealuri ne desparte.
Până vin mândro la tine
Să arde inima 'n mine.

Mândruliță, buze moi,
Dragi ne-aveam noi amândoi.
Este-un deal mare 'ntre noi,
M'oi rugă lui Dumnezeu
Să facă pe gândul meu:
Să facă din deal un șes
Să te văd mândro mai des.
Să te văd când mi-e gândul
Să-mi astămpăr sufletul.
Mândruliță dintr'alt sat
Dulce ești la sărutat.

Dulce și fermecătoare
Cine te iubește moare.
Num' odat' te-am sărutat
Și tare m'ai fermecat.

M'ai fermecat cu dor mult
Pân' trăiesc să nu te uit.
Noaptea să nu odihnesc
Făr' la tine să gândesc.

Foaie verde flori de lavă
Poezii de pe Târnava.
Foaie verde iarbă tare
Chiar de pe Târnava mare.
Din Biertan, sat frumușel

Culese de: Ionel.

Lățirea boalelor în curtea țărăneasă.*)

I.

Poporul nostru veacuri de-a rândul a trăit ca popor agricultor. Insa și astăzi, în lipsă de îndrumări corăspunzătoare, își trăiește vieța sa economică aproape ca în trecut. Mai ales în ce privește sănătatea, țaranul nostru nu a cruțat nici o clipă din zilele sale. In dogoreala soarelui, în toiu verii, des de dimineață până seara târziu își obosește brațele pentru pânea de toate zilele. Necazurile, poverile cele grele, nu i-au dat răgaz să-și mai dea seama și de alte trebuințe, mai ales de ale sănătății.

Iar mai de mult nici nu avea de unde să-și culeagă cunoștințele de lipsă pentru a vedea, că în legătură cu lucrarea pământului, sănătatea încă își cere ale sale. Astfel înțelegem ușor, că nici astăzi nu ne dăm seama de cele ce se petrec în jurul nostru cel mai apropiat, adică în curtea țărăneasă din punct de vedere igienic (al sănătății). In cele următoare voi încerca deci să arăt unele din felurile cum să răspândească boalele în curtea economică.

Fără îndoială că țaranul nostru e doritor de inaintare și aceasta o dovedește și în curățenia portului și in alte lucruri. Dar să aruncăm o privire mai temeinică asupra curții unui țaran necăjit. Să privim lucrurile mai bătaoare la ochi. In cele mai multe locuri vom găsi, că troaca porcilor e așezată în mijlocul curții, unde pot ajunge și alte animale.

In cele mai multe cazuri în acea troacă neacoperită mai rămân lături, cari prind tocmai bine cânelui lacom. Ne uităm cu bucurie, că a rămas ceva și pentru câne, dar în aceeaș vreme nici nu ne gândim, că poate chiar înainte de a veni acasă, cânele a umblat toată noaptea și ziua în ingropătoarea vitelor. De aici a putut veni ostenit de roaderea oaselor murdare și pline de boale lipicioase.

Acuma nu numai, că pot înbolnăvi porcii sau mai cu seamă vitele cornute, — care venind din câmp, înainte de a intra la locul lor, își pleacă capul și in troaca porcilor, — dar pot înbolnăvi chiar și copiii sau și oamenii mari. Doar porcii mereu să învârtesc și prin tindă, unde găsesc sau vase sau bucate, cu cari vin în atingere. Pe urmă leica noastră, fără a ști ceva despre obraznicia porcului, sau și dacă știe își zice: „că zău, ce lucru mare, par'că noi nu-l mâncăm pe el la Crăciun"? — pune bucate de gospodarie și gătește mai departe, fără nici o teamă, in vasele murdare.

Dar să urmărim și mai departe lucrurile in curtea țaranului. Fieștecare țaran își ține de datorie ca să adune din ce in ce mai mult nutremânt de pământ, mai mult gunoi, căci dacă cu mare nizuință și-a adunat mult gunoiu. se simte mai liniștit, mai indestulit, căci își vede intrucâtva existența mai sigură, contribuind gunoiul foarte mult la recolta câmpului. De dimineața până seara se învârtește țaranul nostru prin curte mai cu seamă in timp de ploaie — cu picioarele goale până la genunchi, adunân-

du-și de ici și de colea câte un mănunchiu de gunoiu.

Din când în când însătoșindu-se pune furcoiul la o parte, înfră în casă, își taie o bucată de pâne și bea odată apă. Se înțelege, când a intrat în odaie nici prin gând nu i-a trecut, că ar fi bine să se ducă până la vale ori până la fântână spre a-și spăla mâinile și picioarele. El a murdărit și infectat toată pânea — și deoarece a intrat în casă cu picioarele murdare și încărcate de tină și gunoi, a dus cu sine o mulțime de viermuleși, cari între podinele caselor țărănești își găsesc un loc de desvoltare foarte prielnică. In timp nu prea lung, din viermuleșii aceia să desfășoare muștele atât de scârboase, de nesuferite și atât de periculoase. Câte boale și câte nevoi pot transporta spurcatele astea de bidigăanii, nici nu ne putem închipui! Să ne gândim noi, cât umblă, pe unde umblă in decursul zilei și să ținem cont și de aceea, că se întorc iară în odaie și îngrămădesc tot ce găsesc descoperit pe masă etc. Așa cred, că la lățirea boalelor lipicioase muștele sunt factorii cei mai mari, cari duc și aduc boale, ba ne pot infecta și pe noi cu boalele dobitoacelor. Cât e de mică și de nevăgată in seamă musca, atât e de periculoasă și pentru oameni și pentru animale.

Dar nu numai prin transpunerea lui in odaie aduce pericol destul de mare gunoiul. Deși e foarte folositor și așazicând cel mai insemnat pentru recolta câmpului, in modul cum îl păstrează cei mai mulți țărani de ai noștri, gunoiul este un adevărat izvor de boale atât pentru oameni, cât și pentru animale. Anume: gunoiul numai atunci este „gras“ (după vorba țaranului) dacă este „ud“, și de aceea dacă nu ploaie mai mult timp îl stropesc cu apă. Dar dacă ploaie timp mai îndelungat gunoiul nu poate suge odată toată apa și astfel să ațină multă apă in jurul lui. După ce au stat ploile țaranul nostru in loc să-i facă o groapa mai adâncă in jurul gunoiului, ca să nu se lătească in toată curtea, mai bine îi dă drumul spre valea din sat, așa că toate murdăriile aflătoare in gunoi ajung in apa aceea din care, in multe locuri, fierbe un sat întreg și din care se adapă sute de vite. De multeori și fântânile sunt infectate, căci nu așa de rar putem vedea fântânile in vecinătatea gunoiului.

(Va urmă).

Cătră cetitori.

Numeri de probă din foaie se trimit la dorință oricui. E de ajuns a ni se scrie pe o carte postală numai adresa cum se cade a celui ce dorește numeri de probă. Pe abonații cei vechi îi rugăm să stăruiască in cercul cunoșcuților lor, ca cât mai mulți să aboneze „Foaia Poporului“, care e cea mai veche și mai bună foaie populară.

Fiecare abonat vechiu va face bine să câștige măcar un abonat nou, ca astfel înmulțindu-se abonații foii, să o putem face tot mai bună, spre ciuda acelor, cari vreau să ne înfrice cu procese și noua lege de presă. Bani se pot trimite și la olaltă cu un singur mandat (utalvány), numai adresele să fie toate bine scrise și descurcat. Toți abonații cei noi primesc in cinste și câte un *Căldar de părete*, care e frumos tipărit in colori și cu mai multe chipuri.

Abonarea foii se poate face cu începutul la fiecare lună. Pe o jumătate de an costă 2 cor. 20 bani, iar pe un an 4 cor. 40 bani.

Știrile Săptămînii.

Sibiu, 27 Maiu n.

Comemorarea poetului Eminescu In Sibiu și Cernăuți.

S'au împlinit 25 de ani dela moartea marelui cântăreț in versuri, care a fost Mihail Eminescu. Societatea românească din multe părți a început să închine vre-o sărbătoare in amintirea lui.

Duminea trecută s'a ținut in sala Muzicului Asociațiunii din Sibiu o ședință închinată lui Eminescu din partea pedagogilor dela seminarul Andreian, cu un program bogat, fiind de față numărul public D-l V. Voicu a scos cu iscusință la iveală din poezia lui Eminescu acele simțăminte adânci, dureroase ori jalnice, totdeauna românești, cari au străfulgerat sufletul marelui poet. D-l Vulcuș și Zichil au răsunat să talmăcească bine câte-o poezie din Eminescu și Vlăhușă, corul seminarial a intonat câteva bucăți de muzică simțitoare, iar dna Veturia Ghibu și d-l Marțian Negreș ne-au încântat cu două armonii cu violina, secundate (intovărășite) de pian.

In 11 Maiu a fost comemorată amintirea lui Eminescu in Cernăuți (la frații din Bucovina), din partea societății „Armonia“, in teatrul orașului Cernăuți, fiind de față și I. P. S. Sa mitropolitul dr. V. Repta cu președintele Bucovinei contele Meran și cu mareșalul țării baron Hurmuzachi. — Serbarea s'a început cu un discurs ținut de d-l T. Stefanelli, membru al Academiei Române, despre Eminescu. Apoi corul „Armonia“ a intonat câteva cântări, și s'a reprezentat opera „Luceafărul“ de G. Cav. de Pantasi.

In Bucovina își petrecuse Eminescu o bună parte din tinerețe. Iată că nu lăsată nici frații noștri Bucovineni.

„Domnul notar“ — va fi tradus in nemțește. Piesa de teatru a d-lui Goga „Domnul notar“, care a răscolit atât de mult sufletele românești, și a cauzat atâtea sânge rău, indeosebi Ungurilor, — fiind de Goga chiar tras in judecată, după cum am vestit in numărul trecut, — acum va fi tradusă in nemțește și va fi jucată in Viena.

Societatea Franz Bard din Viena a cerut autorului ca să le îngăduie traducerea in nemțește și jucarea piesei, iar d-l Goga a încuviințat dorința societății. Poate în toamnă va fi jucat „Domnul notar“ in Viena, spre cel mai mare neceaz al asupritorilor noștri. Noi vom avea un nou prilej de mândrie.

Dela „Societatea pentru fond de Teatru român“. La 3 Maiu comitetul „Societății pentru fond de teatru român“ s'a întrunit la Brașov, ținând o ședință. Cu temeiu s'a vorbit in această ședință despre înființarea unei trupe teatrale ambulante permanente (adecă o trupă de actori, jucători de teatru, cari oricând să poată juca piese de teatru și prin toate ținuturile noastre). Pentru a se putea ajunge la înființarea trupei, comitetul a încredințat pe d-l Dr. Tiberiu Brediceanu ca la adunarea generală a „Societății pentru fond de teatru român“ din anul acesta, să spună d-sa ce trebuie să se facă pentruca să avem trupa. In această ședință s'a vorbit și asupra împrejurărilor, că pentru a avea trupa va tre-

*) Publicăm cu plăcere acest articol, pe care l-am primit dela un student universitar, ce studiază medicina (să se facă doctor) la universitatea din Budapesta. Totodată ne exprimăm bucuria văzând, că unii tineri de ai noștri se ocupă de aproape cu starea poporului și după ce s'au depărtat din mijlocul lui. Așa ar trebui să facă toți. *Red. c. f. a „Foi Pop.“*

bui să se dea burse (ajutoare în bani) acelor tineri, cari ar vrea să-și închine viața carierei de actori. Dorim din toată inima să vedem împlinit planul „Societății pentru fond de teatru român“.

Serbări de sport la Orăștie. În 31 Maiu nou la 3 ore după amiază, va avea loc în Orăștie primul concurs (întrecere) românesc de fotbal (luptă cu mingea, cotca), scrimă (luptă cu sabia) și gimnastică (la sul și paralele). Concursul e pus la cale de „Clubul sportiv“ (societate de întărire a trupului) ardelean, înființat la Cluj de studenții români universitari și alți cărturari români de acolo, și vor lua parte și societățile românești de sport „Gloria“ din Arad și „Petru Maior“ din Budapesta. Întrecerile se vor face în „Prundul“ Orăștiei (Târgul de vite). — Dorim tinerelor noastre societăți de sport răușită bună cu prilejul acesta!

La așezământul umanitar numit „Reuniunea română de înmormântare din Sibiu“ au fost primiți următorii membri noi: Constantin Popovici, paroh în Slimnic și soția sa Valeria n. Ghișoiu; Pria Olariu din Rășinari; Nicolae Răpunțeanu lui Andrei, econ. Sângătin; Susana și Katarina Schoger, Ana Trifan, Nicolae Brădeanu, econ., Paraschiva Beșta n. Irimie și Virgil Munteanu, dentist, toți din Sibiu. Ajutoare s'au dat după răposării membri Simion Barna, sergent-major, Nicolae Prașca, econ. și Maria Bendorfeanu, cu cari numărul membrilor răposați din sânul Reuniunii a ajuns la 230. Să atrage băgarea de seamă alor noștri din Sibiu și împrejurimi asupra întreprinderii de „Pompe funebre“ a Reuniunii, din al cărei venit să sporește fondul „Azilului“ pentru adăpostirea bătrânilor noștri scâpătați și neputincioși și pentru orfanii membrilor Reuniunii.

Inecat. Din munții Maramurășului se transportă multe lemne pe Tisa la vale. Un astfel de transport numit plută, e împreunat și cu multe pericole. Zilele trecute mai mulți Români conduceau o astfel de plută, care s'a lovit de piciorul unui pod și răsturnându-se, oamenii de pe ea au ajuns în valuri. Dintre ei unul s'a înecat și anume: George Popa, iar ceilalți au scăpat cu inotul.

Unde duce beția. Ungurul Francisc Aranyosi din Hajdusoboslo (în comitatul unguresc Hajdu) a beut în crășmă 6 zile după olaltă, iar în a 7-a s'a spânzurat. Să vede, că a crezut să nu moară setos!

Milioane pentru apă. Apa, beutura aceasta lăsată de Dumnezeu e un dar atât de mare, că oamenii nici nu-l știu preții din destul. Ea e mai mult ca pâinea cea de toate zilele. Foamea o mai ștâmpersi și cu alte materii, pe când setea în arșița verii numai apa o poate domoli. Deci e o fericire pentru acele ținuturi, unde mâna creatorului a dăruit apă bună de beut. Că ce înseamnă lipsa de apă sănătoasă, ne arată vetea ce ne vine din capitala Rusiei, unde pentru aducerea apei din lacul Ladoga se vor cheltui 47 mil. ruble, (o rublă are 2 cor. 50 bani). Când ne gândim la bunătatea apei din Ardeal ne supără împrejurarea că auzi pe mulți zicând: „Să beau un pahar de bere să-mi stâmpăr setea“, pe când cu mult mai bine și în mod mai cuminte și-ar astâmpăra-o cu un pahar de apă rece, proaspătă de izvor. Vă gândiți oameni buni, ce-ar fi să nu avem apă?!

Un cântec de preamărire. Cunoscutul profesor de muzică dela Blaj, Mureșan, a compus un cântec frumos numit: „Turtucaia—Balcic“, pe care l-a închinat marelui căpitan al armatei române, Regelui Carol. Acest cântec e un marș vitejesc, cum vitejește s'a purtat armata română prin cucerirea pământului strămoșesc.

Reuniunea de muzică și cântări din Câmpuri-Surduc invită la producțiunea muzicală-teatrală ce o aranjează Duminecă, la 18/31 Maiu 1914 în școala gr.-or. română din Câmpuri-Surduc. Inceputul la 7 ore seara. La petrecere și în pauză cântă muzica Reuniunii. Programul e următorul: 1. „Marșul lui Mihai Viteazul“, executat de muzica Reuniunii; 2. „Prietenul adevărat“, comedie în 5 acte de Maria Drăgan; 3. a) „Ardeleană“, b) „Hațegăna“, melodii din popor, executate de muzica Reuniunii; 4. „Nunta Țiganului“, comedie de Suci; 5. „Marș“, executat de muzică. — Dans. — În pauză se execută jocurile „Călușerul“ și „Bătuta“ de tinerimea din loc.

O, de-ar face toți ca el. Se știe, că din vânzarea beuturilor spirtoase, statul trage foloase mari după darea numită consum, care se plătește pentru ele. Ar fi deci să zicem că cel ce bea mult sprijinește țara, dar își ruinează punga. Un croitor din Piski, care era cel mai mare prieten al glăjuții, nefiind mulțumit cu legile aduse de guvernul de acum, și-a pus de gând să nu-l mai sprijinească. Dar fiindcă altcum nu-și putea răsbuna asupra guvernului a abzis de beutură, ca așa paralele lui să nu mai ajungă între venitele țării. Că țara nu va pieri fără ajutorul lui, e sigur, dar nici punga nu-i va fi tot goală ca mai înainte.

Mâncare peștilor. Ulian Ivanof și Vasilev, amândoi pescari din Tulcea (România), fiind ocupați cu pescuitul pe Dunăre, au fost cuprinși de o furtună și răsturnați în valuri. Așa au ajuns mâncare peștilor, pe cari îi vânau ca mâncare oamenilor.

În amintirea iubiților răposați. Paraschiva Prașca n. Bosnea, soție de cismar, în loc de cunună pieritoare pe cosciugul neuitatului său soț Nicolae Prașca, dăruiește la fondul Victor și Eugenia Tordășianu, pentru înzestrarea fetelor sărace 3 cor. 05 bani; la fondul de 20 bani pentru cumpărarea unei case cu hală de vânzare 1 cor. și la fondul Episcopul Nicolae Popea pentru masa învățăceilor meseriași 1 cor. La aceasta a mai dăruit: Eugenia Popescu n. Călborean și fetița sa Cornelia n. Cikeli, 40 bani; Traian Marian, ospătar și Victor Enyedi-Aiudeanu, sodal cumpănar, câte 20 bani; Oprea Solomon, învățăcel lăcătuș, 25 bani, Nic. Veste-mean, învățăcel barbier, 35 bani, Maria Bratu, comers. (Măhaci) și ficia sa Hortenzia, 40 bani; la Pălăria „Dumnezeu vede“ drept taxe la a II-a ședință literară festivă, 12 cor. 95 bani.

Sburător căzut. Sburătorul rus Gaber-Vlynski a căzut cu mașina de sburat în Moscova dela o înălțime de 20 de metri rupându-și amândouă picioarele. Mașinistul, care conducea mașina, a murit momentan.

Fum și cenușe. În două sute mii de ruble a fost socotită paguba pricinuită de focul din fabrica Pustilov din Rusia. Se știe, că aceasta e una dintre cele mai mari fabrici de arme din Europa.

Soldat împușcat. Soldatul Nicolae Ion, dela regimentul 6 Mihai Viteazul din București, pe când făcea deprindere cu o mașină de pușcat, a fost lovit de un glonț de revolver, pe care îl încercase un alt soldat, Alexandru Tereza din acelaș regiment. El a murit momentan.

Norocul omului. Proprietarul Dortkal din Germania a găsit îngropate în moșia sa trei oale pline cu galbeni. El a ajuns la această comoară, în urma vorbelor auzite printre țărani, că anume pe moșia sa ar fi comoară. Săpând a văzut, că gura satului de astădată a vorbit adevărul. — Pe la noi încă se răspândesc de multeori vorbe, că colo sau dincolo e comoară. Oamenii se pun pe săpate, numai cât nu dau de ceace caută!

Grijiți. Jandarmeria a aflat, că în jurul Petroșenilor, s'au lăfit bani falși. Până acum s'au găsit două bancnote (fiduli) de 50 coroane din astfel de bani mincinoși. Facem atenți pe oamenii noștri să fie cu grije când primesc bani.

Și-a făcut el judecata. Jandarmul Paul Todor din Sânpetru german (comitatul Timiș) în una din zilele toamnei trecute într'atâta și-a arătat vitejia pe spațele feciorilor din comună, încât unul dintre ei, șvabul Ignaf Breisach, și-a dat sufletul. Pentru această faptă jandarmul a fost tras înaintea judecătoriei din Timișoara, care era să-l ia la răspundere în zilele acestea. Dar voinicosul jandarm a ținut de mai cuminte a-și da un glonț în cap, decât să se prezinte în fața judecătorilor. Iși va fi zis: dinte pentru dinte!

Tot celui ce are. Românul are o vorbă: „banul la ban trage“. Zicala asta s'a adevărit de atâtea ori, că mai ficcare celitor de-al nostru cunoaște câte-o pildă. Deși e vorba de o zicătoare românească, arătăm o pildă din Rusia. Un mare milionar de acolo cu numele Frideric Fein-Falz de origine neamț, a cinstit pe fiul țarului cu o grădină, în care ține tot soiul de animale și care prețuiește milioane. Pe câți săraci nu i-ar fi putut ferici acest milionar, dacă l'ar fi lăsat inima să nu asculte de vorba noastră că: „banul la ban trage“ sau în cazul de față, mai bine zis: „averea la avere trage!“

Mulțumită publică. Cu ocaziunea petrecerii aranjată de Reuniunea de lectură și cântări din Uzdin în 24 Aprilie au binevoit a suprasolvi următorii domni: Gligor Miclea Lupulescu, Uzdin, 3 cor.; Dr. Dușan Spariosu, avocat, Antalfalva, 10 cor. Dr. Petru Penția, Panciova, 3 cor.; Petru Stoica, dir. de bancă, Satul-nou, 3 cor.; Dicico, Uzdin, 2 cor.; Leopold Micșa, Uzdin, 1 cor.; Ștefan Blajac, Uzdin, 60 bani; Constantin Onci, Uzdin, 2 cor.; Gesinger Gyula, notar, Uzdin, 4 cor.; Nicolae Popoviciu, Alibunari, 3 cor.; George Danescu, teolog, 2 cor.; Pau Miclea, Uzdin, 1 cor.; Dr. Ștefan Pascu, avocat, Panciova, 5 cor.; Dr. Adam Iancu, Toracu-mare, 1 cor.; Magdu V. Ecica, 5 cor.; Romul Popa, Uzdin 3 cor. 40 fil.; Alexandru Negruiți, Uzdin, 6 cor.; Ioan Petroi, Antalfalva 5 cor.; Tododor Crețiu, Antalfalva, 3 cor.; Atanasie Șubuni, Antalfalva, 3 cor.; Aurora Miclea, Uzdin, 1 cor.; Ioniță Miclea, Uzdin, 1 cor.; Nistor Puia, 1 cor.; Crăciun Gujba, Uzdin, 1 cor.; Sima Puia, 40 bani; George Puia, Uzdin, 20 bani. Intrate la cassa cor. 400; spese cor. 262. Venit curat cor. 138 și 22 bani.

Caz de moarte. Cu inima înfrântă de durere aducem la cunoștința rudeniilor și cunoșcților trista știre, că prea iubitul nostru tată, frate, cumnat și socru *Petru Vidrighin*, și-a dat nobilul său suflet în mâinile Creatorului Marți, în 13/26 Maiu la 9 ore seara, în etate de 72 de ani.

Rămășițele pământești ale răposatului se vor depune spre vecinică odihnă Joi, în 15/28 Maiu la 2 ore d. a., în groapa familiei din Rășinari. Fie-i țărâna ușoară și memoria binecuvântată! Constanța, Măriuța, Ana, Ion și Stana, ca fii și fice; Man, Ioan, Nicolae, Bucur, Opreană și Iacob, ca frați și soră; Dr. Ioan Popp, medic colonel în retragere, Dr. Alexandru Andressi, medic practic, Aurelia Andressi, Șerban Dancașiu, ca cumnați și cumnate; Soră, Dobra, Stana, Opreană și Ioană, ca cumnate; Iacob Isdrailă, Ioan Lungu, Coman Vidrighin, Maria Vidrighin, ca gineri și noră.

ECONOMIE

Știri economice.

Expoziție de vite de prăsilă în Rodu. În comuna noastră *Rodu*, din apropierea Săliștei, s-a fac mare pregătire pentru expoziția de vite de prăsilă, împreună cu împărțire de premii în bani, a 23-a, pe care „Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiiu”, o va organiza în a. c. la noi. Rugămintea în această cauză de interes economic obște, a comitetului Reuniunii, adresată celor în drept, a fost primită de conferența fruntașilor noștri cu multă însuflețire. S'a luat hotărâre ca expoziția să se țină *Marți, la 9 Iunie n. 1914 (a 3-a zi de Royalii)*, cu vitele cornute (nu și oile și caprele) ale locuitorilor noștri din Poiana, Jina, Dobârca, Apoldul-mare, Apoldul mic și din Rod. S'a întocmit apoi un comitet aranjator local din Rod și s'a stăruit ca fruntașii din celelalte comune să alcătuiască și ei câte un comitet mai mic, cari cu toții să indemn pe economii de vite să țină bine și în curățenie vitele cu cari apoi să ia parte câți mai mulți la expoziție. Pentru a fi primiți în juriul expoziției conferența a propus pe: Constantin Ghișe, paroh, Vas. Dobrescu și Remus Popp, învățători, Ioan Ribu, primar, Ioan Dobrescu și Dumitru Ban, economi și Dionisie Iuga, notar, toți din Rodu; George Bărbat, notar, Nic. Dobrotă, par., Aron Serbu, inv., Nic. Ghișe Nr. 829 și Dum. Opreanu Nr. 879, economi, toți din Poiana; Nic. Vlad-Stezar, par., Nic. Oprean, notar, Ioan Sava și Ioan Păcală, inv. și Const. Streulea, econ., toți din Jina; Nic. Beghiu, econ., Pompiliu Acelenescu, par., Nic. Ivan, inv. și Dum. Nicoară, econ., toți din Dobârca; Dumitru Iridon, propr., Dum. Ivan, inv. și Vasile Necșa, paroh, toți din Apoldul-mare; Vas. Moșoiu, notar, Ilie Beu și Ioan Popa, par., Ioan Beu, econ., Ioan Preda, inv. și Moise Popa, econ., toți din Apoldul de jos.

După toate presemnele, această expoziție, ce se pune la cale pentru binele economilor noștri, va fi bine cercetată și își va aduce și ea roadele binecuvântate.

„Știe tot”.

Târgul de vite în Sebeșul săsesc se va ține în 30 și 31 Maiu st. n. 1914, ceea ce se aduce la cunoștință din partea magistratului orașenesc.

Târgul de primăvară în Sliște se ține precum urmează: Joi în 11 Iunie st. n. târg de oi și porci, Vineri și Sâmbătă

în 12 și 13 târg de vite cornute și cai, iar Luni în 15 Iunie târg de mărfuri.

Pentru pantofari și cismari. Ne adresăm către Reuniunile noastre de meseriași și către cărturarii noștri (preoți, învățători, notari, etc.) de pretutindenea cu rugarea, să aducă la cunoștința calfelor (sodalilor) și măestrilor pantofari și cismari, că la școala de specialitate de pantofărie din Sibiiu, subvenționată de stat se ține în zilele din 14 Iulie până la 2 August n. c., un curs de specialitate pentru calfele și măestrii pantofari și cismari cu locuința afară de Sibiiu (din provincie). Instrucția se ține zilnic de la ora 7—12 a. m. și de la 2—6 d. a. Ceice vor lua parte la curs primesc instrucția (Învățarea), cărțile, revizitele (unoltele) și locuința gratuit (pe nimica), iar cei de religia (legea) gr.-or. mai capătă și câte un ajutor de câte 10 cor., pus la dispoziția școlii de către conzistorul nostru arhidiecezan. Frecvența la finea cursului primesc certificat de absolvirea cursului. Ceice cunosc limba maghiară vor fi preferați. Doritorii de a lua parte la curs să se adreseze (pe o simplă cartă poștală) în acest scop fără zăbavă către d-nul director Martin Schuster în Sibiiu (Nagyszoban, Saggaso 29). Cererile intrate după 6 Iulie n. c. nu se iau în socotină. Sibiiu, la 13 Maiu n. 1914. Comitetul Reuniunii sodalilor români din Sibiiu, *Vic. Tordășianu*, prezident, *Stefan Duca*, notar.

Starea sămănăturilor.

Din raportul dat de ministerul ungar despre starea sămănăturilor cu ziua de 11 Maiu n., conținem următoarele:

În general acest raport nu aduce ceva nou față de cel trecut, deoarece știrile primite în minister dela raportorii și inspectorii săi agricoli datează, parte mare, de înaintea ploilor dela începutul lunii Maiu, sau cel puțin din decursul acolora. Ceea ce se poate susține cu siguranță, este că ploile din urmă, nu fost în tot cazul binevenite pentru economii, afară de ținuturile, pe unde nu făcut înecuri. Cum au ajutat sau stricat aceste ploi sămănăturilor, va arăta mai bine viitorul raport agricol, care va apărea la 30 Maiu n. Ar fi neam de dorit și se așteaptă timp cald, care dacă n'ar întârziă prea mult, ar echilibra în orice caz spre mai bine starea sămănăturilor. Căci ceea ce a ținut mai ales pe loc dezvoltarea sămănăturilor, în timpul acesta, a fost temperatura de multeori sub normal de scăzută (adeacă timp prea rece). Diminești cu brumă, ba chiar înghețuri nu puteau să nu strice mai ales viței de vie și pomilor mai timpurii.

Cu toate acestea este neîndoios, că starea sămănăturilor s'a îmbunătățit întrucâtva, dar că în ce măsură, aceasta deocamdată nu se poate constata nici chiar în mod apropiat. Aceasta cu atât mai puțin, cu cât deodată cu marea umezeală, sămănăturile au fost pe ici pe colea atacate tot mai mult și de rugină. Tot așa nu se poate constata încă nici de data aceasta, că ce sămănături de toamnă atacate prin înghețul din iarnă și primăvară, au trebuit scoase și înlocuite cu altele de primăvară.

Grâul de toamnă în urma ploilor din Maiu s'a mai îndreptat puțin, dar e încă totuși mult mai slăbuț față cu starea lui din aceeași vreme a anilor trecuți. E rămas în dezvoltare, galben, rar și cu multă buruiiană, apoi sunt plângeri multe de rugină și ici-colea și de insecte. Ceva sunt mai bune aceste sămănături în Ardeal și pe ambii țărmi ai Dunării, iar mai slăbuțe pe lângă Tisa.

Săcara de toamnă încă e rămasă înapoi față de alți ani și cam rară. În părțile sudice ale țării, mai ales la șes începe a înflori, pe când în ținuturile muntoase este mai înspoi în

dezvoltare. La sămănăturile mai înaintate au stricat mult înghețurile din 3 și 4 Maiu.

Grâul și săcara de primăvară în general sunt slabe. Ploile din urmă au fost bune, dar e lipsă de timp mai cald. Sămănăturile de ovăș și orz sunt — în urma secetei din Aprilie — înapoiate în dezvoltare și galbene. Înghețul a făcut stricăciuni pe alocurea, iar plângerile de pagube de insecte încă nu sunt rare.

Porumbul s'a sămănat deja în toată țara. A răsarit cu greu și slab. La sămănăturile răsarite mai de timpuriu înghețurile din 3 și 4 Maiu au stricat încâtva. În parte s'a început săpatul porumbului. Ploile din urmă au fost binevenite înlesnind mult lucrarea pământului.

Cartofii s'au pus deja peste tot locul, cu excepțiunea doar a unor ținuturi mai muntoase. Au și răsarit deja, dar nu arareori foarte slab și nepotrivit. În părțile sudice ale țării cartofii se sapă deja.

Napii de zahar și de nutreț, cei sămănați din vreme sunt frumoși față cu cei de mai târziu, cari din cauza lipsei de umezeală din Aprilie au răsarit cam cu greu și defectuoz. Acum după ploile acestea de pe la începutul lui Maiu s'a îndreptat mult lucrul. Înghețul a stricat numai puțin acestor semințe, pe când stricăciunile de insecte sunt pe alocurea destul de însemnate. E în curgere săpatul dintâiu.

Rapșa între Dunăre și Tisa acum înfloroste, dar în urma lipsei de ploi este de regulă rară și nedezvoltată, pe când pe țărmul drept al Dunării este mult mai mulțămitoare. În restul țării sămănăturile de rapșă sunt mijlocii cu excepția (deosebirea) țărmului stâng al Tisei, unde sunt slabe.

Sămănăturile de grădina au suferit mult în urma secetei din Aprilie și a înghețurilor. Săpatul himeului e terminat și se poate constata că aceste sămănături în general primum bine. Sămănatul *câncii și al inului* e terminat. Au răsarit în general bine și prosperază (dau înainte). Răsarurile de *lutun* s'au dezvoltat și întărit bine și acum o în curgere sămănatul afară, în liber, din paturile calde. — Dintre *nutrețurile măiestrite* trifoiul e foarte diferit în ce privește dezvoltarea. Luțerna — cu excepțiunea Ardealului — în general încă de dorit, fiind mică, rară și plină de buruieni. Celelalte în cea mai mare parte acum s'a sămăna. Fânățele — iarăși cu excepția Ardealului — sunt în general rămase înapoi în dezvoltare în urma secetei și timpului rece și vântos. Prospectele recoltei de *poame* dela ultimul raport oficial agricol înconce, s'au micșorat în mod simțitor. La piersici și mandule ca și la nuci, înghețul din 3 și 4 Maiu a stricat — după ținuturi — dela 20—80%, pe când la cereașo și vișino până la 10%. La mere, pere și pruno stricăciunile de îngheț abia sunt de amintit și astfel aceste soiuri de poame încă tot mai primum o recoltă bună. »Rev. Econ.»

Poșta Redacției și a Administrației.

Spre știre. Din cauză sărbătoarei „Înălțarea Domnului”, foaia noastră s'a încheiat Miercuri, când s'a și expedat o parte, iar cealaltă parte Vineri.

Abonatul 8329. Cărți românești pentru mecanici nu avem la noi, dar cunoaștem în România: 1. Istoricul mașinilor cu aburi. Prețul 1 leu. 2. Primele noțiuni elementare de mecanică practică. Prețul 1 leu. 3. Manual de electricitate industrială. Prețul 3 lei. Scrie la inginerul P. Condiescu, București, strada Văcărescu Nr. 9. Domniassa mai pregătește și alte cărți despre Mașini cu aburi, Motori cu gaz etc. Pentru fiecare din cărțile susnumite mai trebuie trimis încă 20 bani porto deosebit.

Ediția și tiparul „Tipografia Poporului”
Redactor resp.: Nicolae Bratu.

Prețul bucatelor

In SIBIU la 26 Maiu st. n.

Grâu	Cor. 20,80 până 22,—	de hectolit
Săcară	9,20	10,40
Orz	5,40	6,80
Orz	11,60	12,—
Cucuruz	4,50	5,50
Cartofi	20,—	22,—
Fasole	41,20	41,20 la 100" chilo
Făină Nr. 8	40,40	40,40
" " 4	39,60	39,60
" " 5	160,—	168,—
Sămină	160,—	164,—
Unsoare de porc	50,—	58,—
Sân brut	84,—	86,—
Sân de lumini	104,—	104,—
Sân de lumini totid	66,—	70,—
Săpun	6,40	8,—
Fân	8,—	9,40 la met. cub
Lemne de foc neplutite	7,20	7,70
" " plutite	2,12	2,12
Spirt rafinat	2,28	2,28
Spirt ordinar	1,12 până 1,60	la chilo,
Carne de vită pentru supă Cor.	1,60	1,80
" " friptură	1,80	1,80
" " vițel	1,40	2,—
" " porc	1,50	1,57
Ouză 10 bucăți	—,90	2,50
Un pătrar de miel	—,80	1,20

In BUDAPESTA 27 Maiu n. st.

Grâu de Tisa 78 chilo Cor.	14,05 până 14,20	la 50 chilo
" " 79	14,07	14,80
Săcară	10,97	10,62
Orz	7,60	8,—
Orz	7,85	8,50
Cucuruz	7,35	7,50

Prețul banilor la 27 Maiu n.

Galben	Cor. 11,80	11,42
100 Lei, hârtie	94,10	94,60
100 Lei, argint	90,—	94,10
Lire turcești, aur	21,40	21,68
1 fant sterilizată englezești	28,80	24,05
100 marce, aur	117,15	117,60
100 hârtie	117,15	117,60
Napoleon	19,04	19,16
100 Ruble rusești, hârtie	252,—	253,25
100 " " argint	242,—	245,—

Târgurile de țară.

(Ziua târgurilor e după calendarul vechiu).

- 18. Maiu: Budapesta, Gyoma, Monor, Silinghia.
- 20. Maiu: Bioziod, Cagu.
- 21. Maiu: Bachnea, Capolnoc-Mănăstur, Dej, Zam, Zelau.
- 22. Maiu: Ciacova, Făgăraș, Orăștie.
- 23. Maiu: Barot, Câmpeni, Morisodorf.
- 25. Maiu: Alibunar, Beba veche, Șilimegi, Zarand.
- 26. Maiu: Beclean, Capolnaș, Cetatea de baltă, Eperjes, Eted, Ilia, Komarom (Uj-szony), Marpod, Sacul, Sigetul Marmăției, Vințul de sus.
- 27. Maiu: Ciachi-Gârbău, Jimborul mare, Lăpușul românesc.

In aceste zile se ține în comunele de mai sus târgul de mărfuri, pe când târgurile de vite, cai, oi, porci, etc. se țin, ca de obicei, cu 1—2 zile mai înainte.

Loc deschis.

Aviz către publicul român! Cunoșcând multe lipsuri ale poporului nostru dela sate, am deschis în Budapesta un Birou de informații ca în felul acesta să stau în ajutorul publicului român în oricare afacere ce se ține de Budapesta.

Dau informații referitor la rugăriile înaintate ministerului ori Curiei. Urgez rezolvarea lor și rog rezolvare favorabilă. Mijlocește împrumuturi ieftine pe amortizare și vânzări de moșii și păduri.

Cine vrea să-și cumpere locomobile, motoare, moară, mașini de imblătit mănate cu lomobil, cu motor, cu cai ori cu mână,

mașini de sămănat grâu, de cosit grâu ori iarbă, pentru adunarea fânului ori despoirea cucuruzului, pluguri etc. să-mi scrie mie căci gratuit îi recomand fabrici de unde își poate cumpăra toate aceste în rate și cu prețuri mai ieftine ca la agenturi jidovești. Scopul meu este ca țaranul Român să-și cumpere marfă bună din mâna primă și cu garanță mare. Să vă feriți de firme cari nu sunt fabrici, să vă feriți de agenți jidovi căci vă înșală.

Vă recomand o invenție nouă: o morișcă cu 2 petri și sită mânăta cu mâna care face 100 kg. făină la zi. Prețul e 320 Cor. pe rate.

La dorință trimit gratuit planuri de mori și catalog ilustrat despre toate recvișitele economice. Cu stimă: L. Olariu, Budapest, II., Margit-körut 11.

Restaurațiune românească. Un Român de-ai noștri și-a deschis în Sibiu o restaurațiune bine îngrijită, unde servește beuturi și mâncări bune. Se atrage atențiunea asupra acestui local al dlui Maxim Macarie, care se află în strada Gării (lângă Franzelăria dlui Stefan Moga) și e tare la îndemână publicului, ce vine cu trenul la Sibiu.

Atragem atențiunea cetitorilor asupra inseratului firmei A. Heinrich & W. Müller, prima fabrică de piele sibiană, de unde se pot procura cele mai bune mărfuri pentru pantofari și ceico nu lipsă de astfel de piei. Aceasta firmă e una dintre primele în țara întreagă. Când veți cumpăra să amintiți că ați cecit în Foaie și o să fiți serviți cât se poate de bine!

Nr. 586/914

1818

Publicațiune.

Comuna Scorelu va enarândă pe calea licitațiunei publice moara comunală cu două petri pe durita de 3 ani, începând din 16 Iunie a. e. Licitațiunea se va ține în 3 Iunie 1914 la 2 ore p. m., în cancelaria notarială.

Prețul strigării s'a statorit în 500 cor., după care sumă se va depune valiu 10%. Condițiuni mai detaliate se pot vedea în cancelaria notarială din Scorelu.

Șzkoré, 19 Maiu 1914.

Primăria comunală.

Căsătorie fericită.

Un tânăr meseriaș, în etate de 26 ani, cu purtare foarte bună, om vrednic, de statură mijlocie, așezat într'un orașel cu gară pe linia ferată principală din Ardeal. Are și avere. Meseria aduce venit curat lunar 300 cor. sigur. Din lipeă de cunoștință caută pe calea aceasta cunoștința unei d-șoare spre a se căsători. Să cere, ca respectiva să fie bună economică, și să aibă și zestre.

Scrisorile să se trimită la administrația „Foaia Poporului” sub literele „A. I.” de unde se vor trimite respectivului. Discrețiunea e chestie de onoare.

Spre știre:

Aduc la cunoștința băncilor și oamenilor privați, că la nevasta mea fugită dela mine, acum aflătoare în România, să nu i-se crediteze nimic, de carece eu nu sunt în etare a plăti.

Man Foamete
din Paplaca Nr. 120

O prăvălie de închiriat

precum și diferite mărfuri să vinde cu 2—3000 cor. în bani gata. Tot acolo să pot căpăta vinuri fine, lichieri, rachieri de 6 ani fierți în căldări mici ca de drojdi, piersăce, silvorum cu litra și cu butoiu pe lângă prețuri ieftine.

Ioan Aranyosi

Sibiu, Strada Gușteritei Nr. 11.

Advocatul

Dr. Aurel Gerasim

din 1 Aprilo și-a schimbat cancelaria din Sibiu, strada Șaguna în Stadtpark, în vecinătatea muzeului românesc.

1715

Moșie de vânzare.

La „Timișana”, institut de credit și economii în Timișonra, să află de vânzare, pe lângă condițiuni foarte favorabile, o moșie de 100 jugăro pământ arător.

1807

Motor de benzin

pentru imblătit, cu 8 puteri de cai, dimpreună cu toate cele de lipeă la motor. În etare bună, se află de vânzare la Aruz János, Székely-Zombor.

1803

Casa

Din Berggasse Nr. 5 cu loc mare de zidit, cu două fronturi la stradă se vinde cu totul sau în parte.

Propuneri verbal sau în scris se primesc în aceeași casă, etagiul I.

1801

Săpunul de lapte de crin Steckenpferd

aloi Bergmann & Co., Teschen a/Elbe

se bucură de cea mai mare simpatie și răspândire pretutindeni, mulțumită efectului său și de cel mai bun și recunoscut mijloc în contra piatrului și de cel mai neîntrecut latru susținerea unei îngrijiri raționale a pielii și a frumuseții.

Mii de scrisori de recunoștință stau la dispoziția Premiat de mai multe ori Filt precantă la cumpărare și să se observe apriat la marca „Steckenpferd” și la firma deplină! Se poate căpăta (à 80 fl.) în farmacia, drogerii și parfumerii etc. Asemenea se recomandă și probata cremă de crin „Mancra” (à 70 fl. per tubă), care este de un efect minunat latru susținerea mâinilor la dame în etare gingașe.

1659

CASSA DE PĂSTRARE (REUNIUNE) ÎN SĂLIȘTE

AVIZ

Cassa de păstrare (reuniune) în Săliște primește depuneri spre fructificare cu **5 și 5 1/2 %** după mărimea sumei și terminul de abțicere. Darea de interese o plătește institutul . . . . .

Direcțiunea

1128

Izvorul „MADONNA” de Borszék

apă minerală acra naturală fără conținut de fier.

Ca apă de cură se recomandă la îngreunări de mistuire, la suferințe de catar ale organelor de răsuflare și mistuire, la boala de oase, boala engleză (Rachitis), boala de rărunchi și la imbolnăviri de beșică.

Văzutul nu se tulbură la amestecare cu apa această.

Se căpăta în Sibiu la: Ludwig Fuchs și I. B. Misselbacher sen.

1810

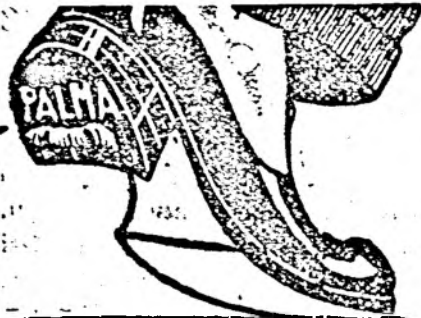
Mare succes

su inseratele în „Foaia Poporului” unde sunt cetite de mii de persoane de pretutindenea din toate țările și din toate cercurile sociale, atât inteligentă cât și popor.

De aceea „Foaia Poporului” este cel mai potrivit organ pentru publicarea a tot felul de inserate: pentru ocuparea sau căutarea unui post, apoi pentru vânzări, arândări, cumpărări, deschideri de prăvălii și alte instituțiuni, cum și anunțarea a tot felul de mărfuri și articoli ce trebuie persoanele singuratice sau în familie. — Informații asupra prețului inseratelor se dau cu plăcere la

Administrația
„FOAIA POPORULUI”

Invățăcei

pentru măsurit și zidărit, se primesc, pe lângă condiții avantajoase, la Nicolae Cornea, întreprinzător de zidiri Săliște (Szelistye, Szelenm), 1901

O mașină de împlătit

cu benzină, 12 puteri de cai, în stare bună; apoi o mașină de sămănat grâu, nouă, nu lucrat nimeni cu ea, sistem nou, precum și o grăpă de grăpat livezi, se află de vânzare la Ioan Stoia și soții în Colun (comit. Făgăraș). Din cauza unor neînțelegeri se vând cu preț redus, altcum totuși ca nouă. 1811

Senzațiunea ultimă
a fabricii de săpun
G. Meltzer, Sibiu

SĂPUN Terpentin-Salmiac

Nu e mijloc secret, căci numirea ne spune totul; el ușurează temeinic munca la spălat și curățat cu totul albiturile de miasme

SĂPUN pentru toaletă

„Marca de aur”
produce ușor spumă și lasă în urmă parfum plăcut

Fabrica de săpun și lumini
mănată cu abur a lui
G. MELTZER, Sibiu

Înființată în 1848

Prăvălie și magazin, str. Gusteriilor
Filiale: Piața mică și str. Cisnădiei

Revânzătorii primesc rabat mare
— La cumpărări mai mari se fac
și altor persoane cele mai moderate
prețuri. Oferte și prospecturi
curente se trimit la cerere
gratuit și franco.

Nu uita

stimate cetitor, — la comanda sau tot felul de alte cumpărări făcute în urma unui inserat cetit în foaia noastră, — a aminti și spune, că despre lucrurile comandate sau cumpărate ai cetit în inseratul din „Foaia Poporului”.

Prin aceasta contribui și D-Ta la răspândirea și lățirea foilor noastre, iar pe altă parte vei fi servit de grabă, fără ca aceasta să te coste ceva mai mult.

Scrierile lui Emanuil Suciu:

1. „Nunta Țiganului”, comedie originală . . . 60 b.
2. „Țiganul în căruță”, dialog în versuri, ediția III. 30 „
3. „Sara pe uliță”, tablou dela sat, ediția a II-a . 20 „
4. „Țiganul cătană”, comedie originală într'un act ediția a IV-a se va da la tipar . . . 30 „
5. „Țiganul la vânat”, comedie originală în două acte, scrisă în versuri . 40 „
6. „Țiganul la târg”, dialog ediția a II-a și Toastul lui Pamfilie . . . 30 „

Broșurile acestea se pot procura dela Librăria Poporului, precum și dela autor în Măgărel u. p. Szent-ágota (Nagykoküllő m.) trimițând înainte prețul broșurilor, pentru singurătate în mărți postale, pentru mai multe în bani, plus 5 bani porto postal, după fiecare broșură. Cu rambursă nu se trimit.

După cum susține știința de azi, Odol e dovedit ca cel mai bun mijloc pentru dinți și gură.

Prețul: sticlă mare K2—
mică 1—20

Dentist Virgil Muntean

SIBIU
Str. Urezului (Relspergasse) 17

Pune dinți
în cauciuc și de aur cu
prețuri moderate

Atențiune! Vinuri ieftine

din cercul Sebeșului se vând cu prețuri moderate; produse loco gara Miercurea (Erdély-Szerdahely). Informații dă Johann Sturm, Sibiu Str. Urezului 17. 1900

Editura:
Foaia Poporului

Editura:
Călimdaru Poporului

TIPOGRAFIA POPORULUI

Strada Măcelarilor 12 □ SIBIU □ Fleischergasse Nr. 12

execută grabnic tot felul de tipărituri

□□□□□ pe lângă prețurile cele mai moderate □□□□□

iar în Librărie se află
o foarte bogată alegere de
Ilustrate □□□□□
pentru toate ocaziunile

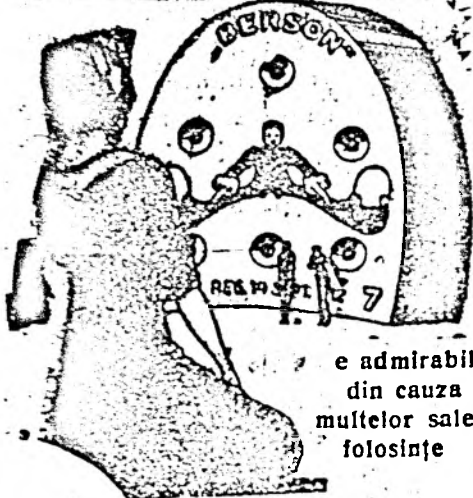
....
Bilete de vizită
în cel mai modern stil

....
Hârtii de epistole
în diferite prețuri și calități

....
Bilete de logodnă
Bilete de cununie
dela cele mai simple
până în cele mai fine.

Noul călcâiu de gumi

Berson

e admirabil din cauza multelor sale folosințe

Plăcut, fără șgomot, elegant, durabil!

Cele mai frumoase

Ilustrate

Vederi din Sibiu; Porturi naționale, ilustrate artistic și pentru orice ocazii, apoi

Hărții pentru scrisori

dela cele mai simple până la cele mai fine și mai moderne, în diferite calități și culori moderne se află, cu prețuri ieftine, la Librăria dela

Foia Poporului

Sibiu

Strada Măcelarilor Nr. 45.

Probați numai odată și vă veți convinge.

Săpunul Margit

de un efect minunat alui Földes este pentru îngrijirea frumuseții moderne neapărat de lipsă

El e preparat din cele mai fine substanțe de plante și scutit de orice alte impurități stricătinoase; având un miros plăcut, excelent în proțecerea de goale și totodată foarte sporadic, de aceea să și folosește cu plăcere din partea multor familii, fiind recunoscut ca cel mai bun săpun.

In câteva zile

destruă de pe față pistruiele, petele de față, coșii, agrățunțele și curăță porii fundamentali, iar efectul lui sigur face

să dispară

toate necurătențiile de piele, așa încât păstrează frumuseța fără defect și fără urme. Buzul său renume e cunoscut în toată lumea în delăturarea

PISTRUIELOR

pe cari le șterge pentru fotdeana. Preț: 70 bani. De căpătat în toate farmaciile și drogeriile. Pe lângă aceasta și Crema-Margit, fiind ea necesară, în țigăi à 1 cor., 2 cor. și Puder-ul Margit cor. 1-20. Producătorul:

Coloman de Földes, farmacist Arad.

In Sibiu, se căpăță în farmaciile la: Carl Fritsch, Guido Fabritius, Gustav Metzler, fabrică de săpun și parfumerie, J. C. Molnár, Carl Morscher, drogerie, Carl Müller și Carl Pissel. In Agnita la: V. Fröhlich. In Sighișoara la: A. V. Lingner. In Mediaș la: Josef Oberth.

Marca conducătoare în industria indigenă de ghetee formează fără îndoială renumitele noastre

Ghete universale = Turul

Nr. 29 Ghete cu băleri Chevreaux K 10-
Nr. 287 Chevreaux Goodyear K 13-50
Nr. 6075 Chevreaux Goodyear prima calitate K 15-

Nr. 92 Ghete cu băleri Box K 10-50
Nr. 80 și jum. Chevreaux K 11-
Nr. 0085 Box American Style K 12-00
Nr. 110 Chevreaux Goodyear prima calitate K 10-

Fabrică de ghetee, societate pe acții
Cea mai mare fabrică de ghetee a monarhiei

Filiala

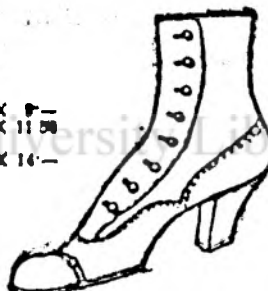
SIBIU strada Cișinădiel Nr. 20
Heltnergasse

Nr. 405 K Păpuși cu bumbi Chevreaux K 8-
Nr. 485 Chevreaux Goodyear K 11-50
Nr. 415 Chevreaux Goodyear prima calitate K 14-

Nr. 402 Păpuși cu băleri Chevreaux K 8-
Nr. 401 Chevreaux Goodyear K 12-
Nr. 423 Chevreaux Goodyear brun, cusute K 12-

Nr. 143 Ghete cu bumbi Chevreaux K 11-
Nr. 21 Chevreaux Goodyear Sibiu K 12-
Nr. 332 Chevreaux Goodyear cusute K 14-50
Nr. 1255 Ghete de Lack cu sticlă K 16-50

Diplom d'honneur Turin 1911
Se fabrică pe săptămână 20.000 părechi

130 filiale proprii
1200 lucrători și angajați

Fiecare rănire poate fi periculoasă!

Cea mai renumită, de 40 ani în mil de casur încercată, veritabilă anti-septică

Salba de casă de Praga

este cel mai bun scut în contra tuturor necurătențiilor pielii, aprinderilor de răni, împiedecă durerile, vindecă sigur și repede și este în urma efectului său excelent, probat în mai multe cazuri, o salbă alinătoare la boatele vesicicicare (un fel de boală de piele), și care în urma bunății sale, n'ar trebui să lipsească din nici o casă.

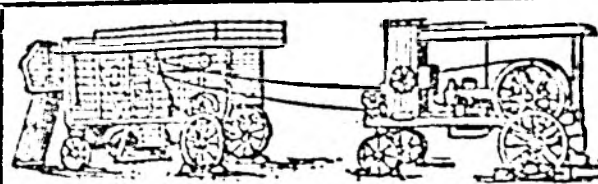
Expedarea se face zilnic, pe lângă trimiterea banilor înainte, și costă: 1 doză 70 fl., 4 doze cor. 3-16; 10 doze cor. 7- și se trimite francate în toate stațiunile.

B. FRAGNER, farmacist de curte c. și r. farmacia „La vulturul negru”, Praga, Křiškovice, Colțul dela Nerudacasse Nr. 233 — Depozit în farmacia din Austro-Ungaria.

Toate părțile ambalajelor poartă marca scutită prin lege

AGRICOLA întreprindere de mașini agricole și motoare

BUDAPEST, V., Kőrall-utca 9

Ce e bun e și ieftin!

Ce e bun e și ieftin!

Motoare de ulei brut originale șvediane și originale Diesel pentru instalațiuni de mori și pentru alte scopuri industriale.

Motoare de benzin și ulei brut pentru garnituri de t. șierat, cari funcționează în toată țara spre deplină îndestulare a cumpărătorilor.

Se află pururea în depozit.

Prețuri moderate. — Condițiunile cele mai favorabile de solvire în rate pe mai mulți ani. — Catalog de prețuri și descrieri de specialitate se dau la cerere gratuit și franco.

— Corespondență românească. —

Tot felul de ulenuri și curele

Carol Albert

croitor pentru bărbați
SIBIU
strada Faurilor

recomandă p. t. publicului pentru sezonul de primăvară și vară bine sortatul seu depozit de Stofe indigene și străine pentru pregătirea de haine bărbătești moderne corăspunzătoare la toate pretensiunile. Principiul meu este: Serviciu corespunzător și neacceptabil.

Banca generală de asigurare mutuală
„Transsylvania“
 asociație cu garanție limitată în Sibiu (Nagyszeben)
 recomandă încheierea de 767

asigurări pe viață In cele mai culante condiții de polițe (pentru învățători confesionali și preoți români avantații deosebite).
 Ca speciale combinații deosebit de favorabile sunt de notat:

Asigurări simple și mixte cu participare de 40%, la câștig.	Asigurări mixte cu rebonificare garantată de interese de 3%.
---	--

Asigurări de foc deosemeni cu premii foarte ieftine!

Dela fondarea „Transylvaniei“, sau plătit prin acest institut:

Pagube de incendiu	K	5.755,858-27
Capitale asigurate pe viață		5.635,328-12
In total a fost la Transsyl- asig. pe viață		12.067,702-
vanla la 31 Dec. 1913 asig. de foc		144.436,366-
Capital de fondare și rezerve		2.696,458-

Informațiuni și prospecte să dau în orice moment gratuit la Direcțiune și la toate agenturile.

Persoane pricepute la afaceri de asigurare (achiziitori) cari au legături bune la oraș și la provincie, să primesc la serviciu totdeauna la cele mai favorabile condițiuni.

Numai odată în viață!
50.000 straine (acoperitoare)
 à Kor. 1.95

designate pentru export în Balcani, dar rămase din cauza războaiului lucrate din lână Himalaya verit. de Brun, cam 200 cm. lungime și 130 cm. lățime, desin cu vârgi și borduri de colorii minunate, scuz de vânzare numai în scurt timp, cu prețul jumătate de numai Kor. 1.95 pro bucată. Aceste straine sunt vrednice încă odată atâta iar de vânzare să afie pe lângă acestea prețuri senzaționale numai atât timp cât aunge depositul.

1 buc. stralu Himalaya costă numai K	1.95
3	5.73
6	11.-

Singura vânzare cu rambursul prin:

M. Swoboda, Wien, III/2, Hiessgasse Nr. 13-348

Renum universal

are clasă de busunar marca „Sirena“ cu copertă alăturată car. sur american double, antier-remontoir ce merge la 10 le ore. Prin cumpărarea în regulă producerii din aceste clasuri, mă aflu singur în poziție a putea oferi pentru prețul grosav pe ieftin de 4 cor. 90 bani acest clas, care poartă un mecanism prima elvețian, un mecanism de un clas de aur, ce costă 120 cor. Pentru mesul regulat ga între 5 ani.

1 bucată 4 cor. 90 bani, 2 bucați 9 cor. 50 bani. Mai departe oferes un clas „Gloria“, de argint, pentru busunar, cu 3 cor. 60 bani. La oricare clas se află în elneta un lanț elegant aurit nu e nici un risic. Schimbarea e permisă sau se dau banii înapoi. Trimiterea cu rambursul prin

S. KOHANE, export de clasuri
 Krakau, Nr. 15. 1762

Anecdote
 de
Teodor V. Borza
 Prețul 80 bani.
 Se pot procura dela
 Administrația
Foaia Poporului

Linia de navigațiune Trest
AUSTRO-AMERICANA

Circulație directă de vapoare de poștă din

TRiest
 la
NEWYORK
și CANADA

Biroul. Budapest, VII., Thököly-ut 2. sz. 1700 și la următoarele granițe: Csáktornya: în apărarea orâni; Fiume: Via Negozianti 5.

Cele mai bune și sigure

Garnituri de imblătit cu motor
Mașini pentru adrobirea petrol
Mașini de tălat și crepat lemne

fiecare ușor de transportat dintr'un 1785 loc în altul cu motorul propriu

Motoare de benzln, gaz și olelu
 Toate cele de lipsă pentru mori

Pluguri cu motor, cari se pot folosi și la imblătit și pentru transportarea de poveri mai mari

KELLNER ÉS SCHANZER
 BUDAPEST, Kálmán-utca 3.
 Rugăm a se cere numai informații serioase

Resturi de Moravia
Rochii de dame din Loden

suat lătină și se ofe în cea mai bună calitate numai la firma

I. lagroubner Webwarenerzeugung
JOSEF MASIK
 în MARGOWITZ, Mährea (Austria).
 Acesta suat de Mas (Loden) sunt o mare minunată pentru revânzători, de careca suat foarte lubite de dame. — Cereți oferte. 1232

Correspondența Germania

Ludovic Ferencz
 croitor de bărbați •
 SIBIU, strada Cisnădiei Nr. 12
 recomandă p. t. publicului cele mai noue stufe de primăvară și vară în mare asortiment.

Noutățile

soșite chiar acum, pentru halne debărbațistufe englezești, franțuzești și indigene, din cari se execută după măsură cele mai moderne vestminte precum: Sacko, Jaquete și halne de salon, cu prețuri foarte moderate.

Deosebită atențiune merită noutățile de stufe pentru pardisuri și „Raglam“, cari sa afie totdeauna în deposit bogat.

Asupra reverențelor confecționate în atelierul meu, imi permit a atrage deosebita atențiune a On. domi preoți și teologi adsolvenți. — În cazuri de urgență confecționez în timp de 24 ore. — Uniforme pentru voluntari, cum și tot felul de artici de uniforma, după prescripție crotitura cea mai nouă.

Uimitor de ieftin!

710 buc. pentru numai cor. 3.75.

Un orologia aurit minuat precision „Antare cu umbrelul de 36 oare pro lângă garanție de 1 an! Impresuă cu lanț frumos, o cravată de mătă pentru domni, un ac masiv de cravată, care nu se rupe, 3 bucați batiste fine, un lanț pentru domni cu peatră scumpă limitată, un apil pentru pigrul din epună de mare limit., o oglindă minunată de busunar pentru toaletă, un aparat pentru fotografat la moment, un scobitor de dinți în conștator din 4 părți, broșă pentru dame „Noiata“ o păreche de bumli de manșete din aur double „Ideal“ cu închisătoare patentată, un album minuat cu chipurile cele mai frumoase ale universulu pentru cari fiecare trebuie să aibă interes, un orolaz minuat pentru dame din mărgela orientale, cari nu se sparg, 30 obiecte fine pentru correspondență și încă 610 obiecte necesare pentru casă, toate izolată impresuă cu orologia, care singur valorează banii acceptia, costă numai cor 3.75. Trimiterea se face cu rambursul prin ExportHansa „LOUVRE“ 1378

P. Windisch, Krakau Nr. M/28

MOBILE lucrate solid și conștientos . . .

se pot comanda la

EMIL PETRUȚIU
 Fabrică de mobile
 SIBIU — NAGYSZEBEN, str. Sării 37

Specialist în:
 mobile de tot felul pentru tineri nou căsătoriți, mobiliari de hoteluri, vile, instituta, cafenele și restaurațiuni

— Telefon Nr. 47 —
 cu legătură în com. întreg

Atelier propriu de tapiserie
 Se lucrează după planuri artistice

SAM. WAGNER, Prima turnătoare de fier Sibiană, mare fabrică de mașini agricole și industriale, atelier de mori și mare prăvălie de fier **Sibiu-Nagyszeben,** Târgul fânului **Nr. 1**

Atențiune!

Donitorii de-ași procură mori, cilindre pentru asortat făină, pietrii de mori de orice calitate, tot soiul de mașini și unelte agricole, mașini de lână, piulă pentru abale (postlav) tot soiul de motoare dela cel mai mic și până la cel mai mare, cu un cavânt tot soiul de mașini precum și Traverse, Cement, Trestie, Chei pentru ziduri, toate fierăriile trebuincioase la clădiri (edificări).

In bogata și bine asortata sa prăvălie de fier se găseac toate sculele pentru meseriași fierari, tâmplari, dulgheri etc., cu

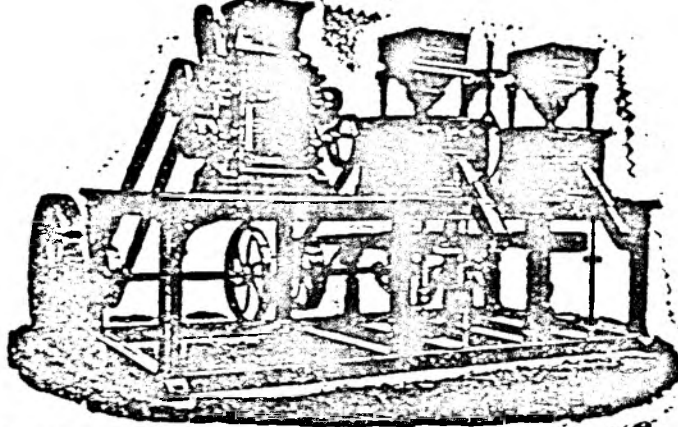
prețurile cele mai moderate și condițiuni foarte avantajoase.

Cine are lipsă de ceva din aceste specificate obiecte, să nu cumpere dintr'alt loc până nu se va informă în prima linie la marele fabricant Wagner, atât despre calitatea acelu obiect, cât și despre prețuri și condițiuni.

Acesta e cel mai bun izvor de procurat mără de primul rang și în comparație foarte ieftin.

Nu Vă lăsați seduși de agenți, mergeți sau scrieți în persoană la sus numita firmă.

Cataloge se trimit gratis și franco.

LIPIK băi de Thermal și de nămol, vindecă neîntrecut:

cu temperatura de 64°C și cu radioactivitatea izotopului ei cu nămol reuma, ischias, exsudate și boale de oase	cu termele alcalice catarele, suferințele de stomac, zăhar și de rărunchi	prin izvoarele cu conținut iodice boale de copii, suferințe de constituție și arterioscleroza
--	---	---

Bale de cură, de beut și nămol — Mâncări dietetice — Sezon anul întreg — Sistem pensional în băi.
Prospecte trimite franco Direcția băilor de terme și nămol în Lipik (Slavonia).
1788

Motoare de benzină de oleu și motoare „Diesel“
Garnituri complete de îmblățit.
Mori patentate, dela 2 HP. în sus, cu cilindru, liferează cu prețuri fără concurență sub condițiuni de plătere favorabile

FERDINAND SALLER, fabrică de motoare
SIBIU, Srada Franciscanilor Nr. 6.

Toate reparaturile, șredelire de cilindre și reconstruire de motoare vechi se execută solid, conștient și ieftin.

Linia **Holland-America Rotterdam**
Societate de vapoare Nederlandă-Americană
Firmă protocolată în Ungaria.
În fiecare săptămână circulare între **Rotterdam - Newjork - Kanada** 1526
Cancelaria **Budapest, VII., Thököly-út 10.**

Inseratele
numai atunci au valoare mare, dacă să răspândesc pretutindenea, în toate țările, în toate cercurile sociale. Pentru acest scop se oferă înosebi inserarea în „FOAIA POPORULUI“.
Informații să dau și comanda să primesc la administrația „FOAIA POPORULUI“.

Prima văpsitorie artistică transilvăneană, mânăta cu abur și atelier chimic pentru curățirea vestimentelor
se recomandă pentru curățirea de vestimente, descusute sau nedescusute, pentru dame și domni, uniforme, dantele etc. 1707

KARL J. G. MÜHLSTEFFEN
Färbergasse 19 ■ SIBIU ■ Maurergasse 12

≡ Berea albă și neagră din ≡
Bereria dela Trei-Stejari în SIBIU
este foarte bună și gustoasă!

Acestă bere e căutată și se bea cu plăcere de toți cari o cunosc, atât în oraș cât și în saia 721

CA berea noastră e foarte căutată se poate vedea și de acolo, că cum părătorii se înmulțesc mereu o o o

Rabat deosebit pentru România

Warenhaus Grünberger
casă de cumpărare de primul rang
SIBIU, Srada Ciznădiei
Palatul comandel de corp

Pentru dame mantauce, bluse, rochii, jupe, poane, capote

Pentru domni raglance, haine complete, pantaloni, mantauce de ploale, gileturi moderne

Specialitate în haine pentru băieți și fete 1665

In interesul propriu să cercetați acest depozit

Dalsamul apotecarului **A. Thierry**

e un mijloc neîntrecut la boale de plămâni și de piept, moderate, catarul, oprește flegma, asigură durerea tusei. Are efect excelent la aprindere de gât, răgușeală și la boale de gât, friguri, înosebi, zgârciri în stomac și colici. Vindecă boalele genitale și hemoroide, curăță răsunchi și înțepături aprinse și misturarea. Servește tare bine contra durerilor de dinți, a durerilor dintr-unuși, contra migrenului de gură și altele de dinți și de gură, lacetează mîrsoșul provenit din gură sau stomac. Mijloc bun contra limbricilor. Vindecă tot felul de răni, orbani, leșci provenite din țărâș, bătăie, buboane, buburuz, răni provenite din arsura, membre degerate, agrăbunje, bulă ce au ieșit pe piele, dureri de urechi etc. Să nu lipcească din nici o familie, îndosebi când băntose aprindem de influență, holera și altele epidemice. Scrie la: 1878

A. Thierry, apotecă la Ingerul pășitor în Pregrada bei Rohatich 13 articole mici sau 6 articole mari sau 1 articol mare specializat sau. La comanda mai mari e prețul mult mai ieftin!

Singura veritabilă **Alfie-Centifolia** a lui **Thierry**
Impiedică și oprește invențarea sîngelui. Face de primele operații.

Se folosește: la femei cari lipsescă, la pornirea lăptelui, împotriva împetării peptului, la orbani, inflamație de picioare sau de os, răni, plăcări umilate și la mîncarea osului; apoi la căștii de saube, imaturități, impurități, tăieturi și edincinări, precum și la înțepături din corp a obiectelor străine, ca: sticle, panțuri, pietriș, alieci, spini etc., la voie felul de umflături rîni, carbunc, chiar și la cancer (răci); la răni pe mîni sau la picioare, beșici, rîni la picioare, răni de arșuri, la albitre provenite din sîrui mult, beșici de sîngere, curgeni de urechi etc. etc. 2 cutii costă K 360, pe lângă trimțerea înainte a banilor sau cu ramburs. Se capătă la apotecarul **Török Jozsef** în Budapesta și în cele mai multe apotece din țară. En gros se adă la drogueria: **Thalmayer și Seltz, Erczli Hochmeister și Frașii Radanovita** în Budapesta. Unde nu e depozit să se comande direct de la:

A. THIERRY, Apotecă la In-**PREGRADA** (șaga Rohatich) (Șaga Rohatich) (Șaga Rohatich).

Atelier de curelărie, șelărie și coferărie
ORENDT G. & FEIRI W.
Telefon 313 (odinioară Societatea curelarilor) Telefon 313
Srada Ciznădiei 45 — SIBIU — Helfauergasse 45

Magazin foarte bogat în articole pentru călătorie, călărit, vînat, sport și voiaj, poclăzi și procovățuri, portmonee și bretele solide și alte articole de galanterie cu prețurile cele mai moderate. Curele de mașini, curele de cusut și legat, Sky (vărzobi) permanent în depozit.

Toate articolele din bransăle numite și reparatura lor se execută prompt și ieftin. — Liste de prețuri, la cerere, se trimite franco. — Comande prin postă se execută prompt și conștient

Mare depozit de hamuri pentru cai dela solurile cele mai ieftine până la cele mai fine, eoperitoare (șoluri) de cai și cofere de călătorie.

Societatea pe acți și fabrică de motoare cu gaz în Dresden, fost odinioară **MORITZ HILLE**

Cea mai veche și mai mare fabrică specială din Germania-de-mijloc de motoare de tot felul și de instalații cu gaz aspirator.
Reprezentanță generală
RÁLMAN ERNŐ, Inginer BUDAPEST VI. Podmaniczky-u. 4/N. Telefon 22—76
cu benzina — cu gaz • petrolcu • oleu crud • gaz de pămînt sist. Diesel cu gaz aspirator în toate mărimile.
Cercetarea inginerului și calculații gratis.
1662

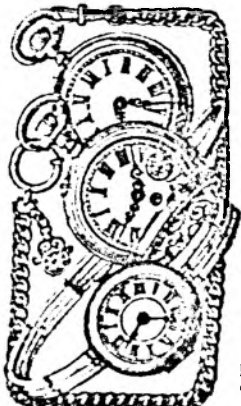
Cea mai bună apă pentru dinți.

500 coroane plătesc aceluia, care după folosirea apei de dinți alui Bartilla va suferi iarăși de dureri de măsele sau care va mirosi rău din gură.

Ed. Bartilla-Winkler's Nachf. L. PLAN, WIEN, X., Goethegasse 7.

A se căpăta în toate farmaciile. — Să se ceară pretul dintr-un apărut spa de dinți alui Bartilla. Denunțări de falsificări vor fi bine plătite. La locuri unde nu se poate căpăta, trimite cu 7 sticle cu cor. 5.80 franco.

Oroloagele ocazionale Böhnel

sunt bune și ieftine

- Un orologiu: denichel cu lanț K 3.-
- Goldin 4.-
- de oțel 5.-
- de argint imit. cu copertă dublu 6.-
- Tullia 7.-
- de argint cu lanț 8.-
- Dopa 12.-
- de aur 14 carate 18.-
- Omega 20.-
- de mână, nichel 5.-
- oțel 6.-
- double argint 7.-
- aur 8.-
- 24.-
- Lanț pentru domni de aur 20.-
- de grumazi 10.-
- Încel de aur masiv 4.-
- Cercel de aur 3.-
- Garante de 3 ani în scris
- Trimite cu ramburs. Lista fabricii cu prețuri originale gratuit. 1791

Max Böhnel,

Wien, IV. Margarethenstr. 27,750.

Restaurațiune românească!

Subscrisul aduc la cunoștință, că mi-am deschis o

Restaurațiune și Hală de bere

în SIBIU, strada Gării Nr. 8 (vis-à-vis de tranziția STEFAN MOGA)

unde servesc în orice timp beuturi bune, — bere și vinuri, — apoi mâncări calde și reci, bine pregătite și gustoase. (În fiecare zi la 8 ore dimineața se află gulaș bun.) Oferez prânz și în abonament în restaurațiune sau trimis acasă, pe lângă prețuri foarte avantajoase.

Cu toată stima

1874

Maxim Macarie, restaurator.

Depozit bogat sortat!

A. Henrich & W. Müller

Prima fabrică de piele sibiană Sibiu, Bachgasse Nr. 3-5,

și recomandă fabricatele lor precum: tălpi pentru opinci din piei întregi de boi și bivoli, Vaehes-Croupens și tălpi de bivol cu margini și fără margini în diferite calități.

Mai departe se află în depozitul fabricii un mare asortiment în Părechi de opinci tăiate pentru femei, bărbați și copii. Brandsohikpsen și diferite bucăți de tălpi cizbe. Piel de vacă de vachs, lucii sau și în pregăteală lor Pittlinguri de vachs, Kipse de vachs, Piel de vâșal de vachs,

Piel crepate de vachs, Boxpittlinge, Mastboxe, Roxenst, Chevreaux în diferite fărbi și fabricate. Piel de oaie în fărbi diverse. Căptușeli de oaie. Asortiment bogat în toate necesitățile aparținătoare pantofăritului și cismăritului și în calapoade.

Călcăie de gumă.

Diverse lacuri, creme și mijloace pentru conservarea ghetelor. În despărțământul nostru propriu se pregătesc, la dorință și după măsură, toate părțile de sus la ghete (sețe) prompt și pe lângă prețurile cele mai ieftine.

Prețuri solide!

Fabricate propriu!

Serviciu coulant exact!

Material pentru edificat

Traverso — Papă de acoperit — Plată de izolat — Cement — Opa — Impletituri de drot — Drot de îngrădit cu ghimpl — Impletituri de trestie pentru stucatură — Scocuri din fier covăcit și vârsate — Căhăil etc. etc.

Carol F. Jickeli, Sibiu și Alba-Iulia

Prima neguțătoare mare de vinuri

Ludwig Fronius

SIBIU, Pivnița „Mönchhof“

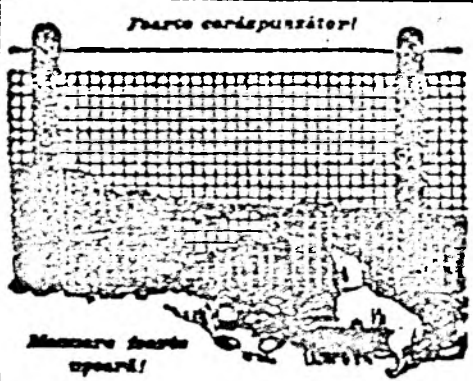
SPECIALITĂȚI:

Tulcă veritabilă, fierbere proprie și Romuri lamaica direct importate.

Fabrică de sicouri și ferbătorie de rachuri o o o Mare neguțătoare de rachuri de o Drojdii, Trevere și Prune o o o o o

Îngrădituri nimitor de ieftine!

Invențiune senzațională Nenumărate scrisori de recunoștință dovedesc superioritatea necitrecută a

„HUNGARIA“

Să fabrică numai din saramă suflată cu zloc. Prețul per metru pătrat 32 l și mai sus. Să poate procura la sigurul fabricant:

Alexandru Haldeker fabrică de saramă, de îngrădituri din impletituri și de grăzi Budapesta VIII, Úllői út 43, 44

Serviciu ieftin, repede și conștient. Anunț Prescurat Ilustrat, gratis și franco.

Ocazie foarte potrivită

în prăvălia de încălțăminte

Vasilie Ban, „La cisma mare roșie“

Sibiu, strada Ounei Nr. 7 pe lângă prețuri ieftine.

Tot felul de ghete, în orice anotimp, cu prețuri de reclamă.

Prețuri:

Ghete în Chevreaux, Box sau Kalv: Pentru copii, mărimea . . . 20-25 = K 3-4 . . . 26-28 = . 4-5 . . . 29-34 = . 5-7 . . . 35-39 = . 7-9

Principiul meu este: Căștig puțin, vânzare mare!

Păpuși de jumătate pentru dame Chevreaux și Box sau Kalv . . . 4-14 Ghete înalte pentru dame Chevreaux și Box sau Kalv . . . 8-14 Ghete de lucru pentru domni, tari, escuție în Kalv sau piele de vachs . . . 7-

Ghete în Chevreaux sau Box: Ghete pentru domni cu gumi sau băieri K 9-50 . . . bumbi sau ideal 10- . . . Kobrak . . . 14- . . . Oslaria . . . 12- . . . formă americană . . . 13- . . . formă americană, cu bumbi și băieri 16- Ghete pentru domni, piele Antilope în toate colorile . . . 20-

Mare alegere în:

cisme pentru copii și domni. — Camași cu 4, 5, 6, 7, 8 și 9 cor.

În duminică și sărbători e deschis până la 10 ore a. m.

La comanda dela orice firme, despre totdeauna, că ai citit inseratul respectiv în „Foaia Poporului“ ca astfel să îți servească bine, gabnie și ieftin!